

Компаративно истражување на изборните системи (првични национални наоди)

**Институт за социолошки и политичко-правни истражувања, УКИМ
во соработка со
Институт за демократија „Социетас цивилис“ – Скопје
Швајцарска програма за поддршка на парламентарните избори***

Скопје, 22.01.2025

Технички информации

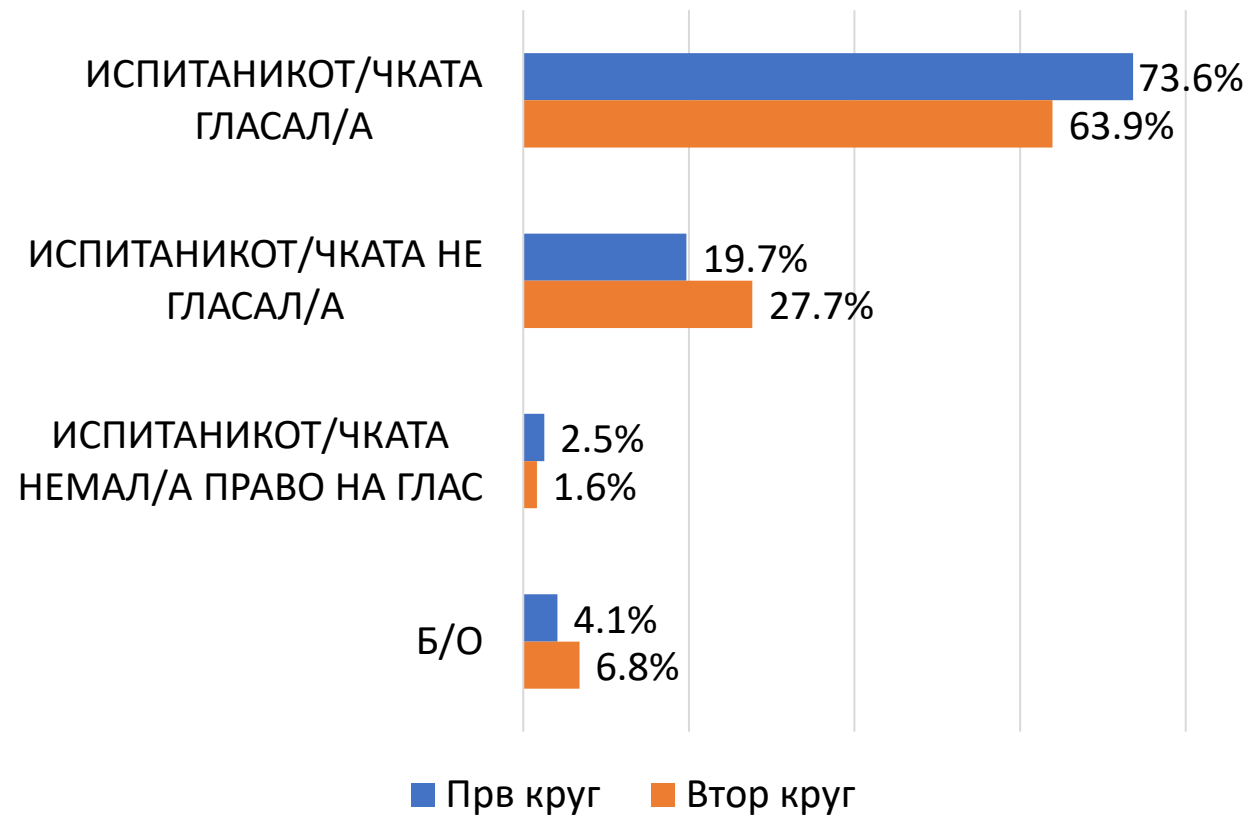
- Прашалник: Модул 6 на Компаративното истражување на изборните системи (КИИС, Comparative Study of Electoral Systems, CSES, <https://ces.org/>) и дополнителни прашања од интерес.
- Повеќефазен стратификуван примерок, базиран на адреси, со податоци од последниот Попис на населението, домаќинствата и становите (2021).
- Период на теренска работа: 25 октомври – 4 декември 2024.
- Вкупно 1056 реализирани анкети, стапка на одговор: 56,2%.
- Оваа презентација содржи само дел од националните наоди.

Структура на реализиран примерок

		Број	Процент
Вкупно		1056	100.0%
Регион	Скопски	300	28.4%
	Источен	74	7.0%
	Југоисточен	112	10.6%
	Североисточен	69	6.5%
	Пелагониски	139	13.2%
	Вардарски	89	8.4%
	Југозападен	109	10.3%
	Полошки	164	15.5%
Место на живеење	Град	566	53.6%
	Село	490	46.4%
Пол	Машки	544	51.5%
	Женски	512	48.5%
Возраст	18-24	63	6.0%
	25-34	142	13.4%
	35-44	206	19.5%
	45-54	229	21.7%
	55-64	163	15.4%
	65+	253	24.0%
Етничка припадност	Македонска	682	64.6%
	Албанска	294	27.8%
	Друга	80	7.6%

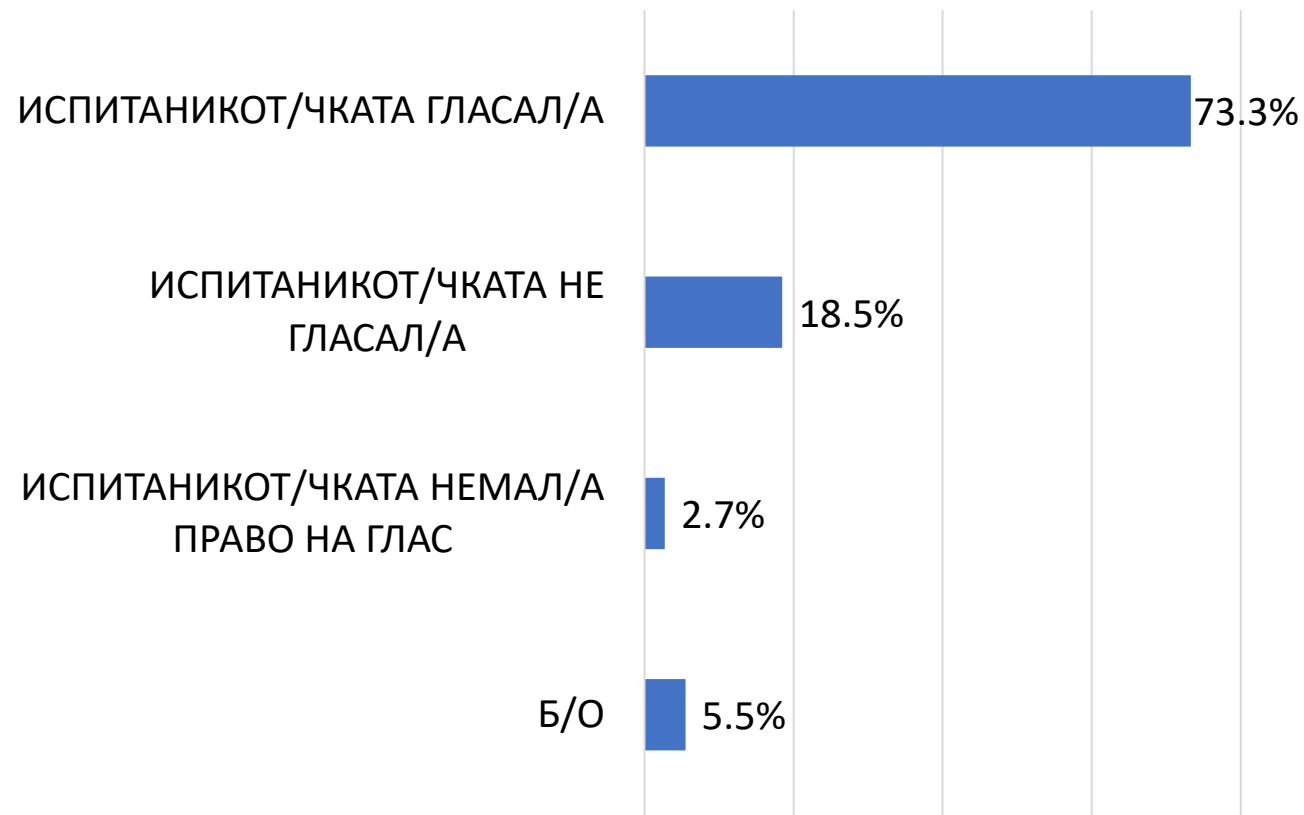
Излезност на претседателски избори 2024

0% 20% 40% 60% 80%

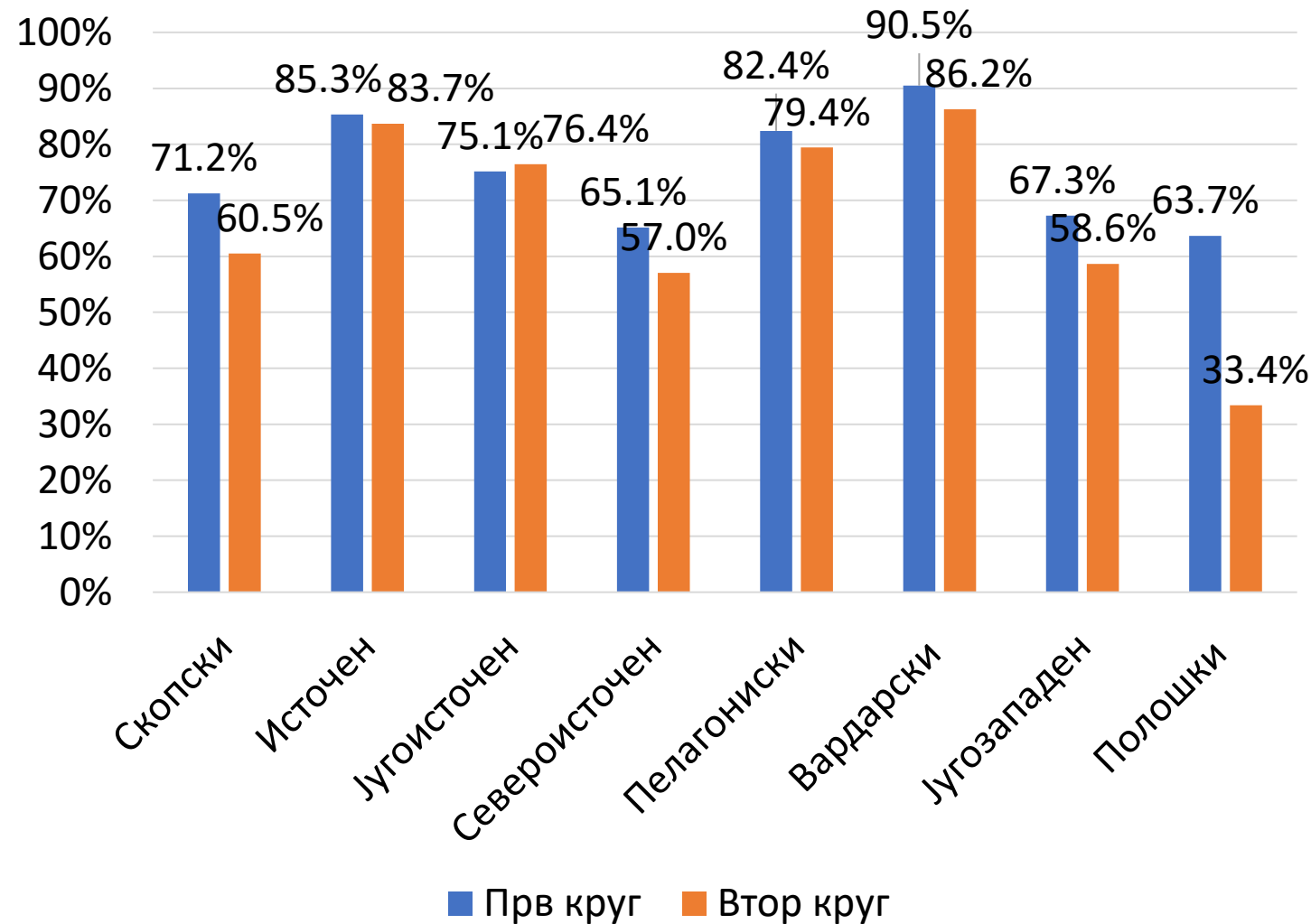

Излезност на парламентарни избори 2024

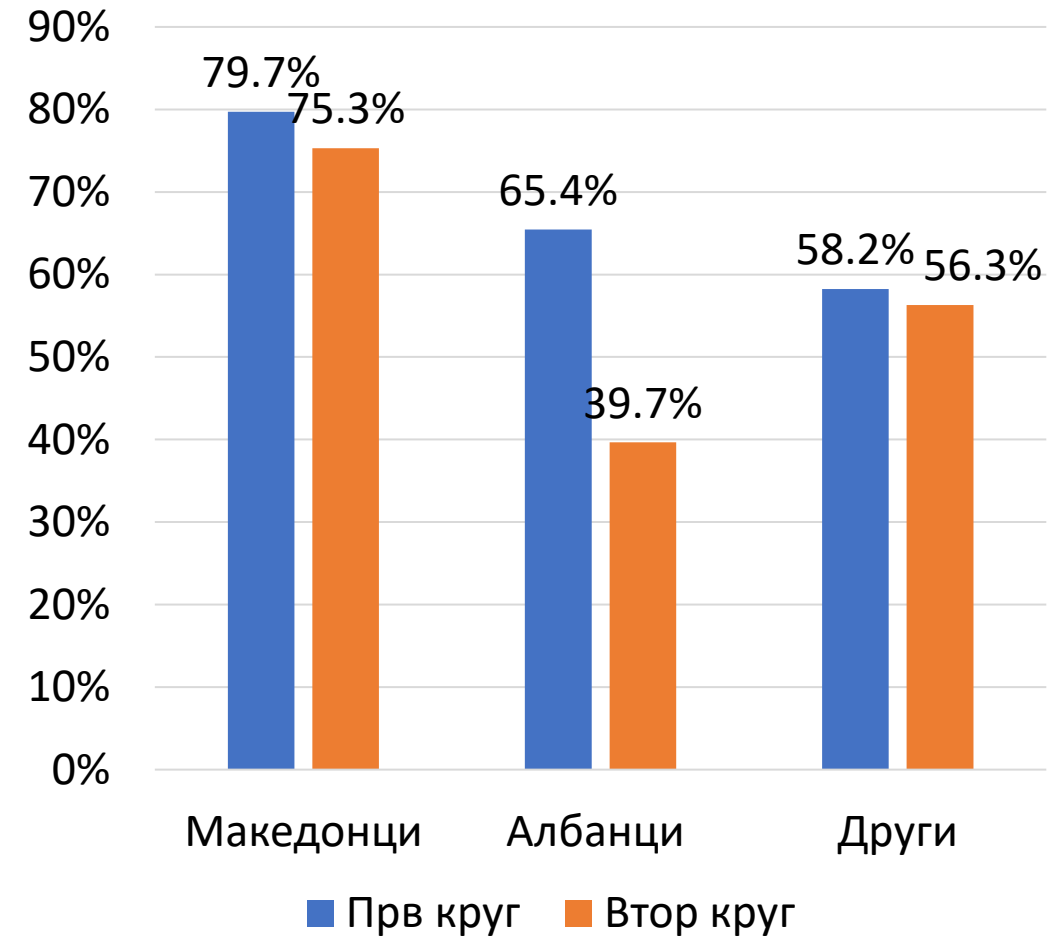
0% 20% 40% 60% 80%

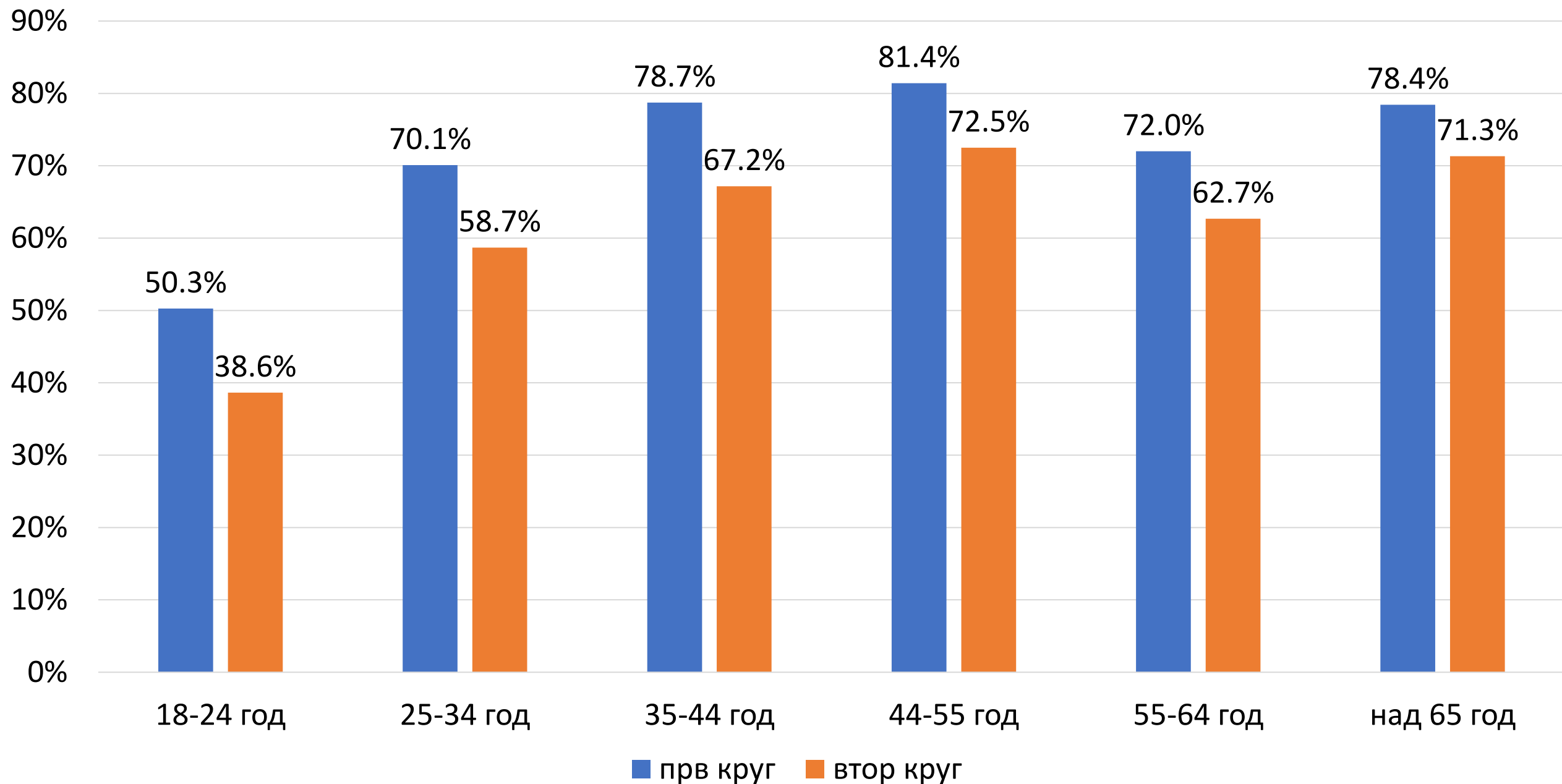
Излезност на претседателски избори, според региони

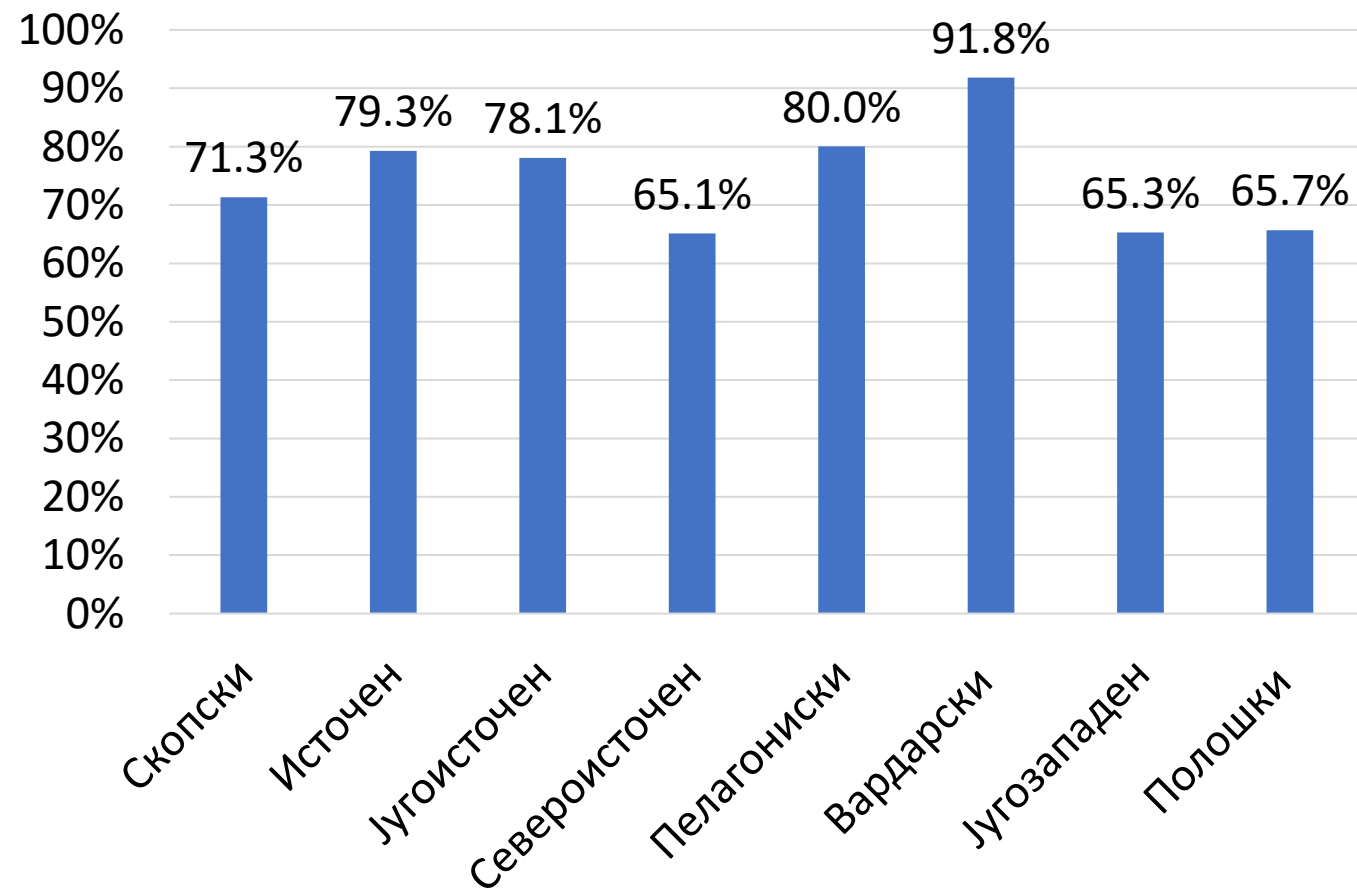
Излезност на претседателски избори, според етничка припадност

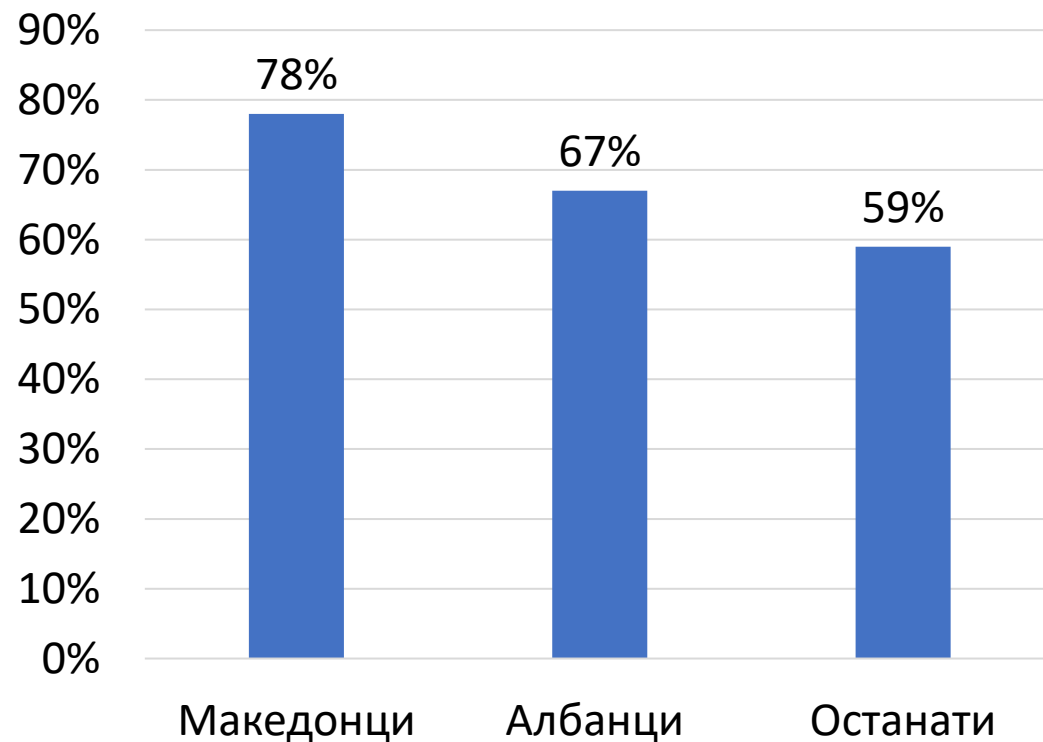
Излезност на претседателски избори, според возраст

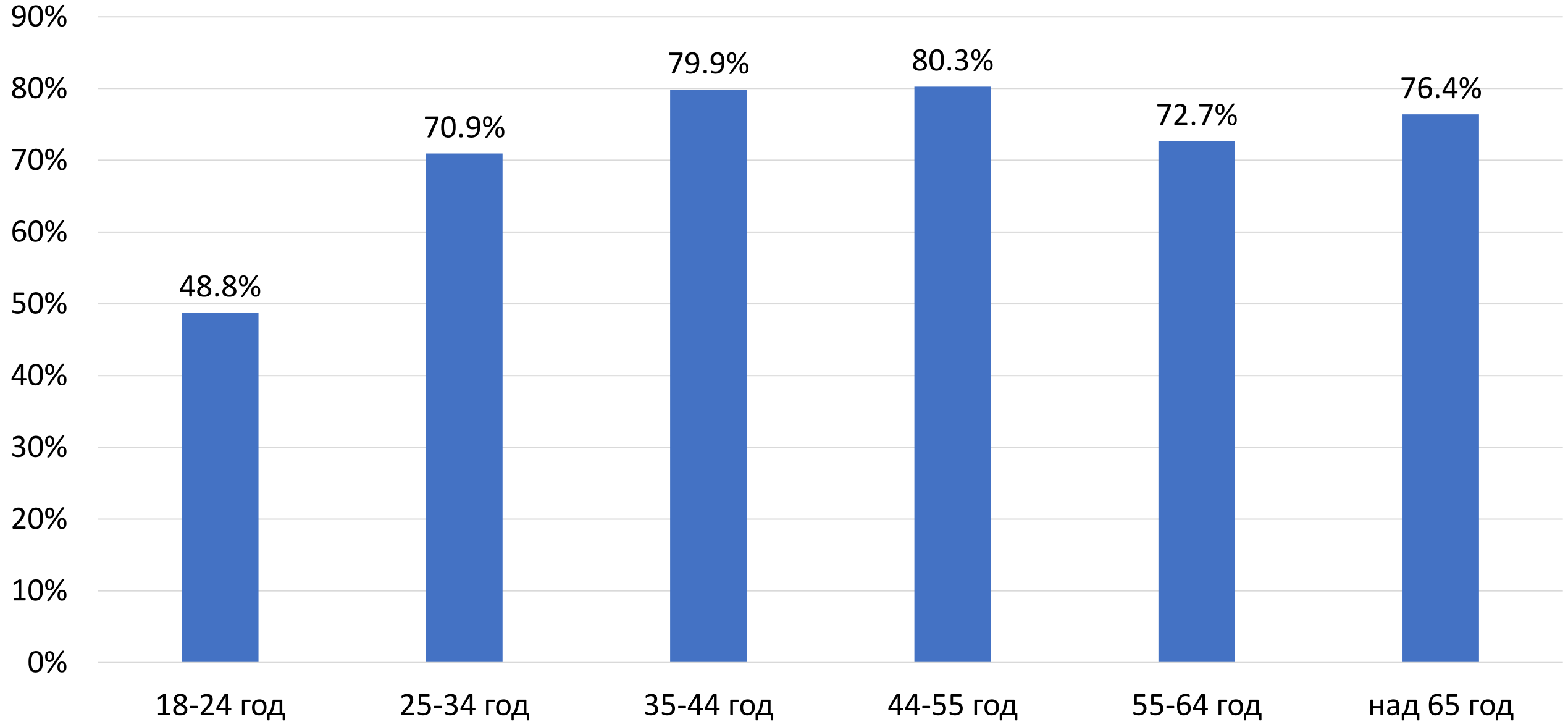
Излезност на парламентарни избори 2024, според региони

Излезност на парламентарните избори 2024, според етничката припадност

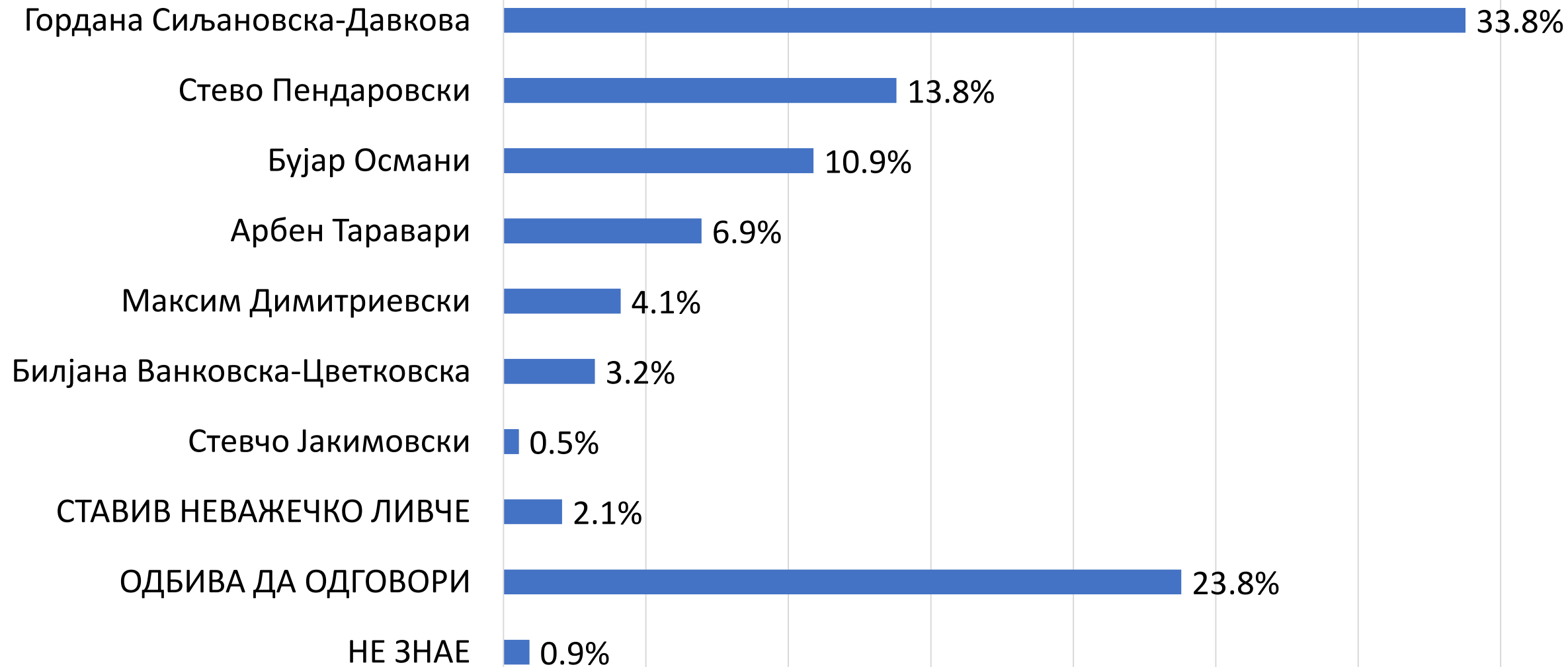
Излезност на парламентарните избори 2024, според возраст

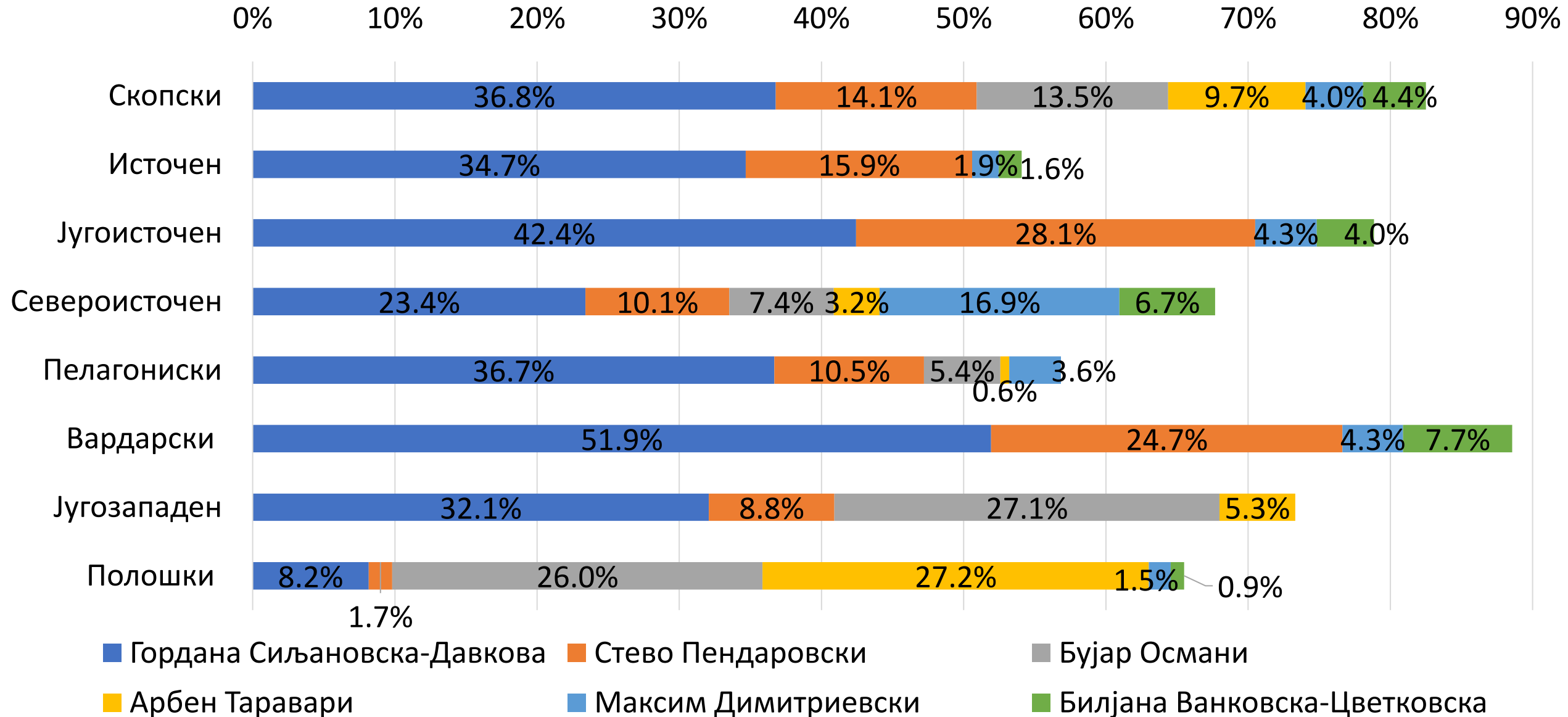

За кого гласавте на *првиот круг* на претседателските избори 2024 година?

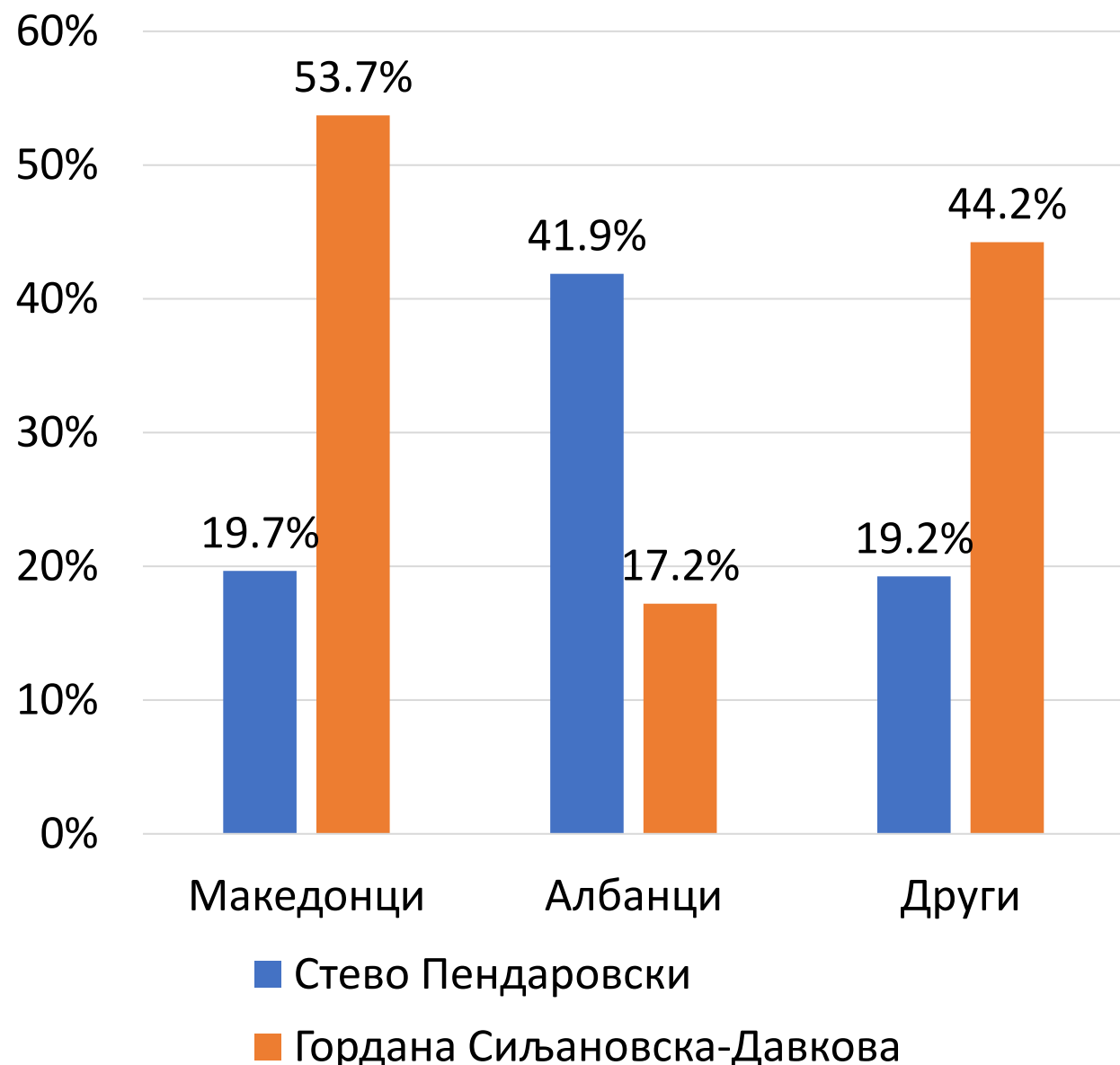
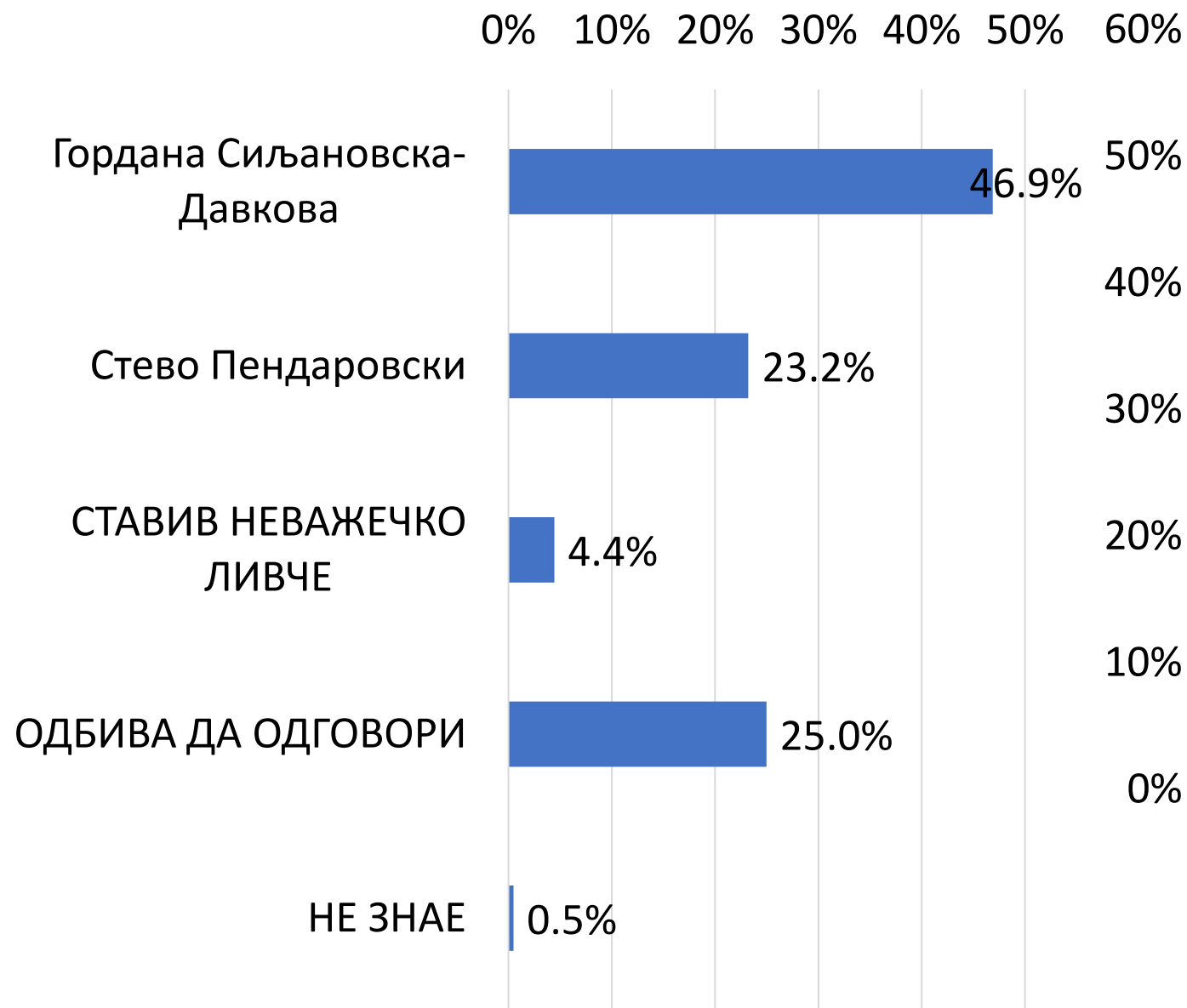
0% 5% 10% 15% 20% 25% 30% 35% 40%

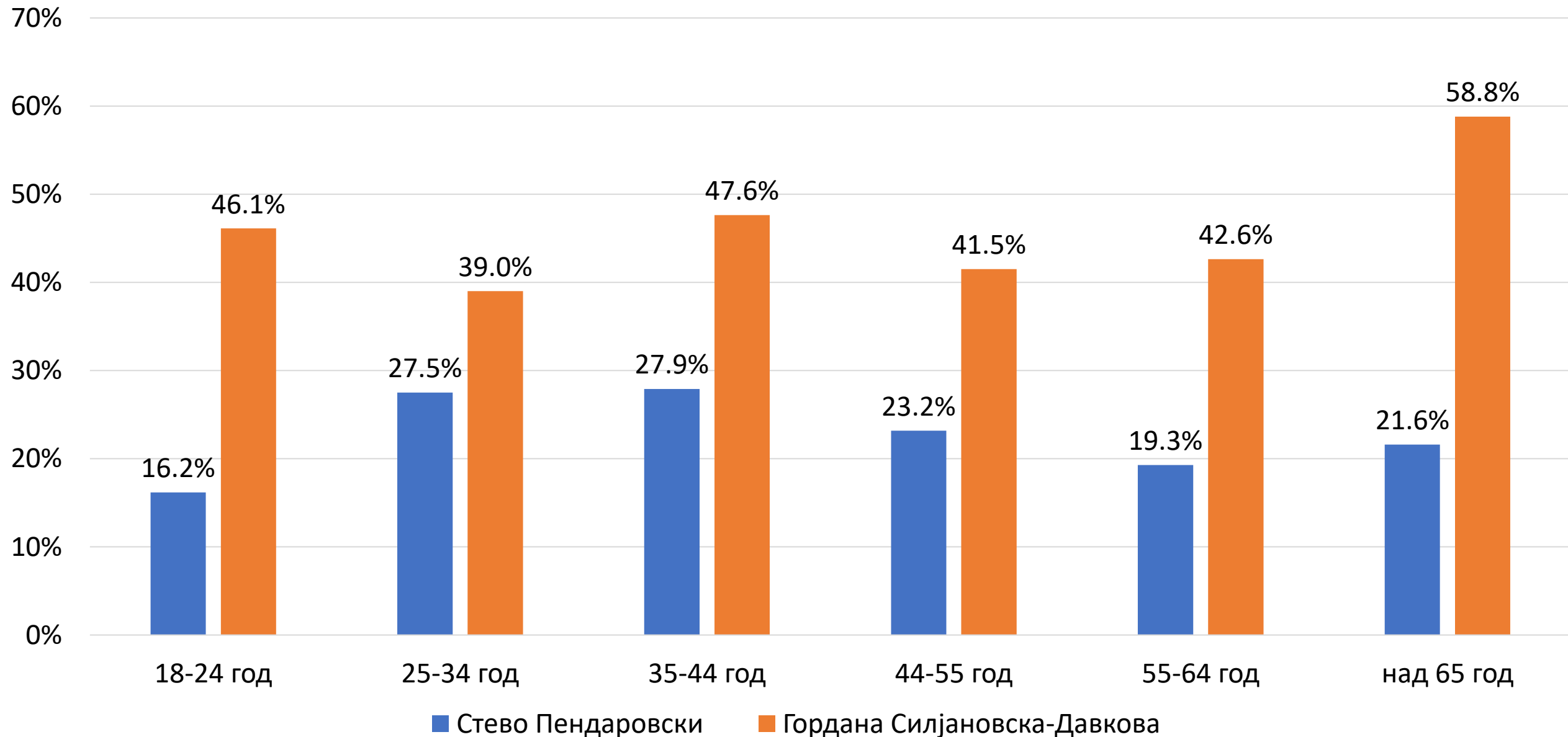
Изборна одлука на *првиот круг* претседателски избори, според региони

За кого гласавте на *вториот круг* на претседателските избори 2024 година?

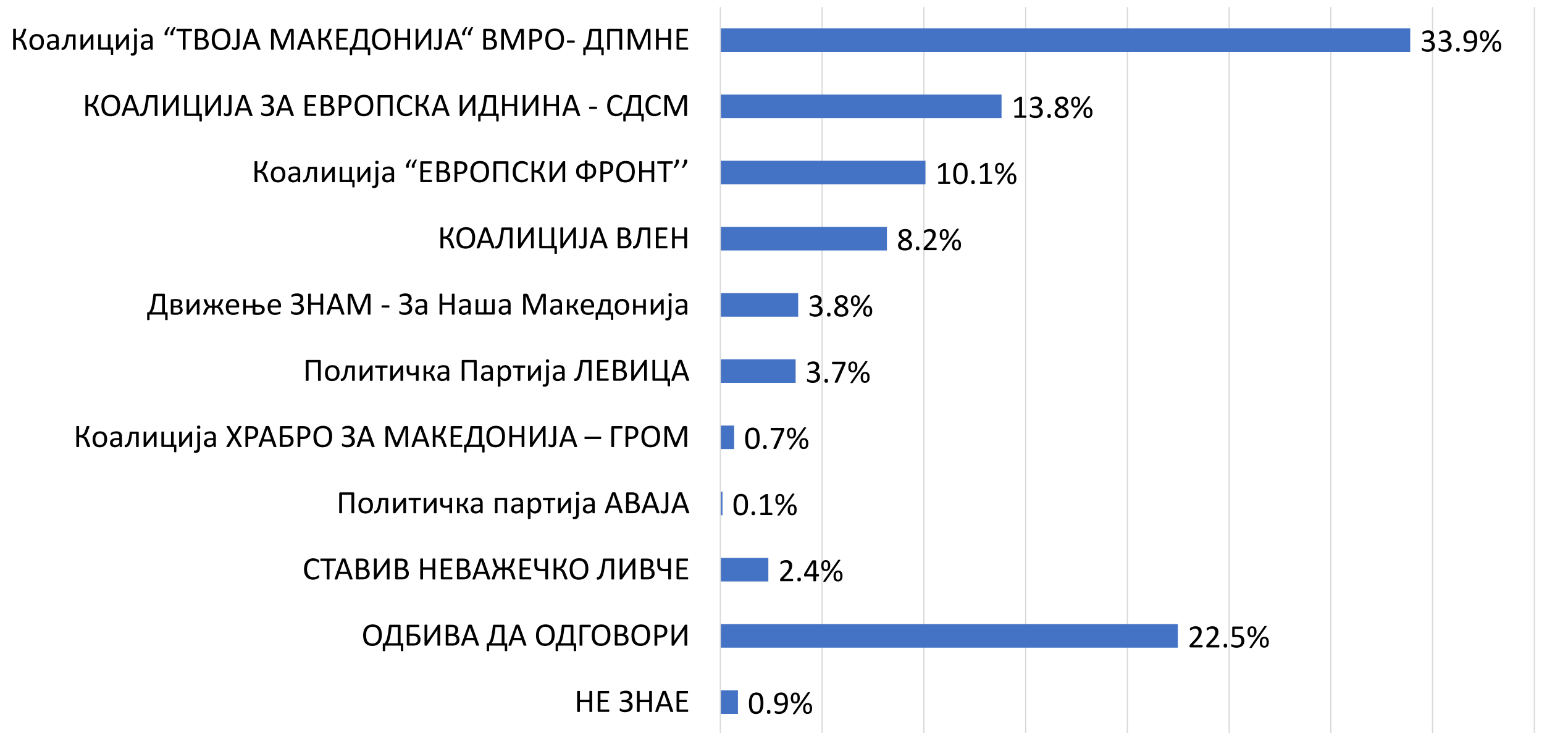

Изборна одлука на *втор круг претседателски* избори, според возраст

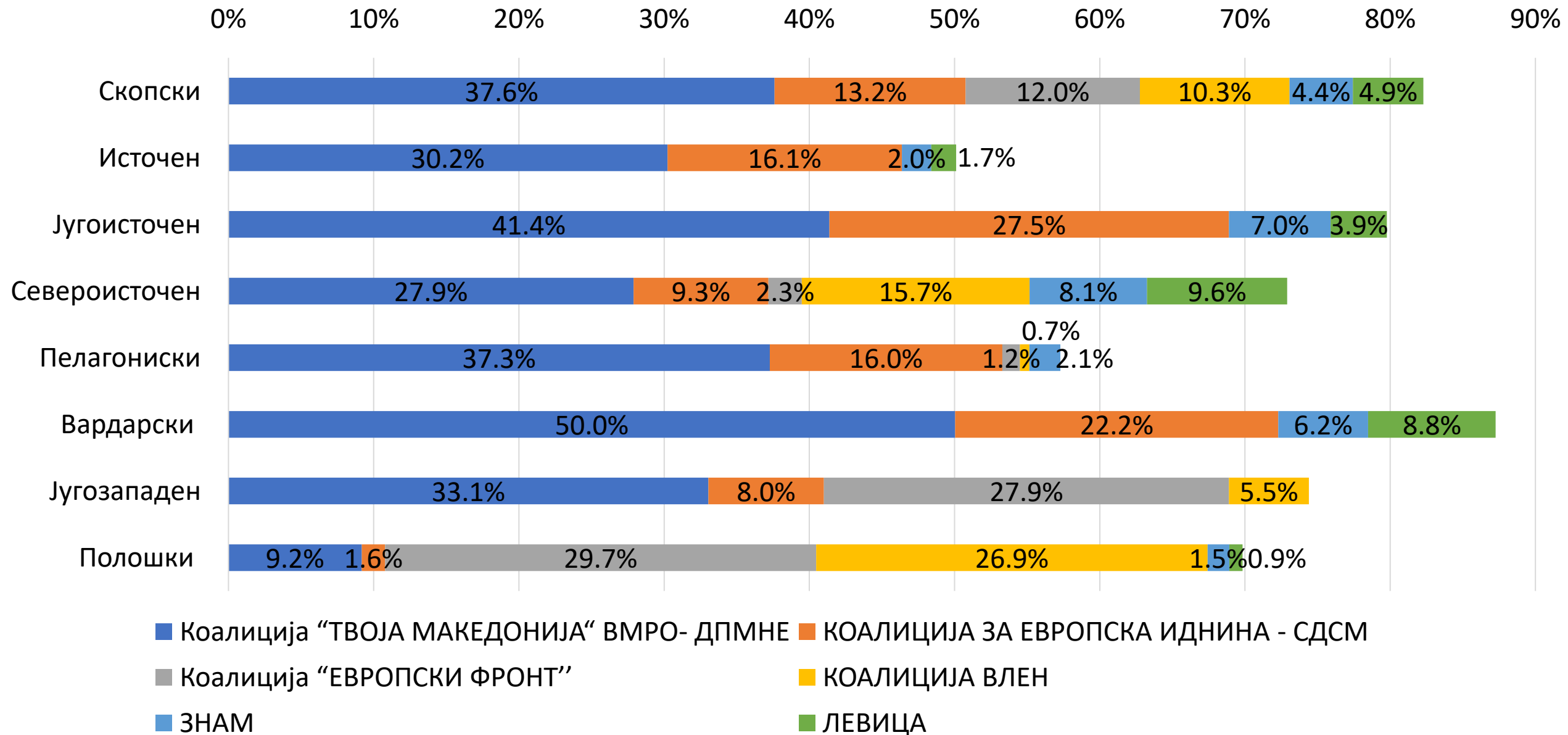

За кого гласавте на парламентарните избори 2024 година?

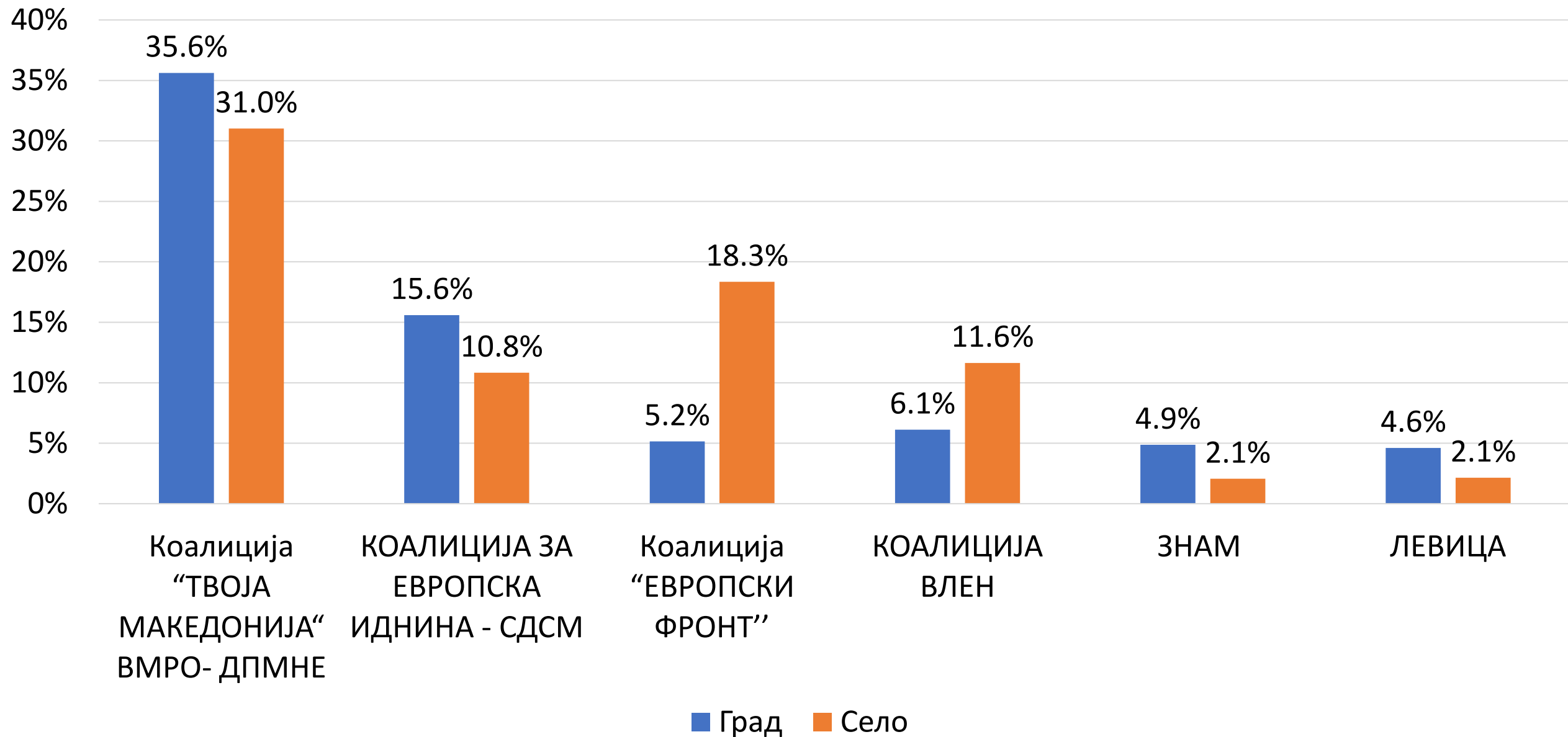
0% 5% 10% 15% 20% 25% 30% 35% 40%

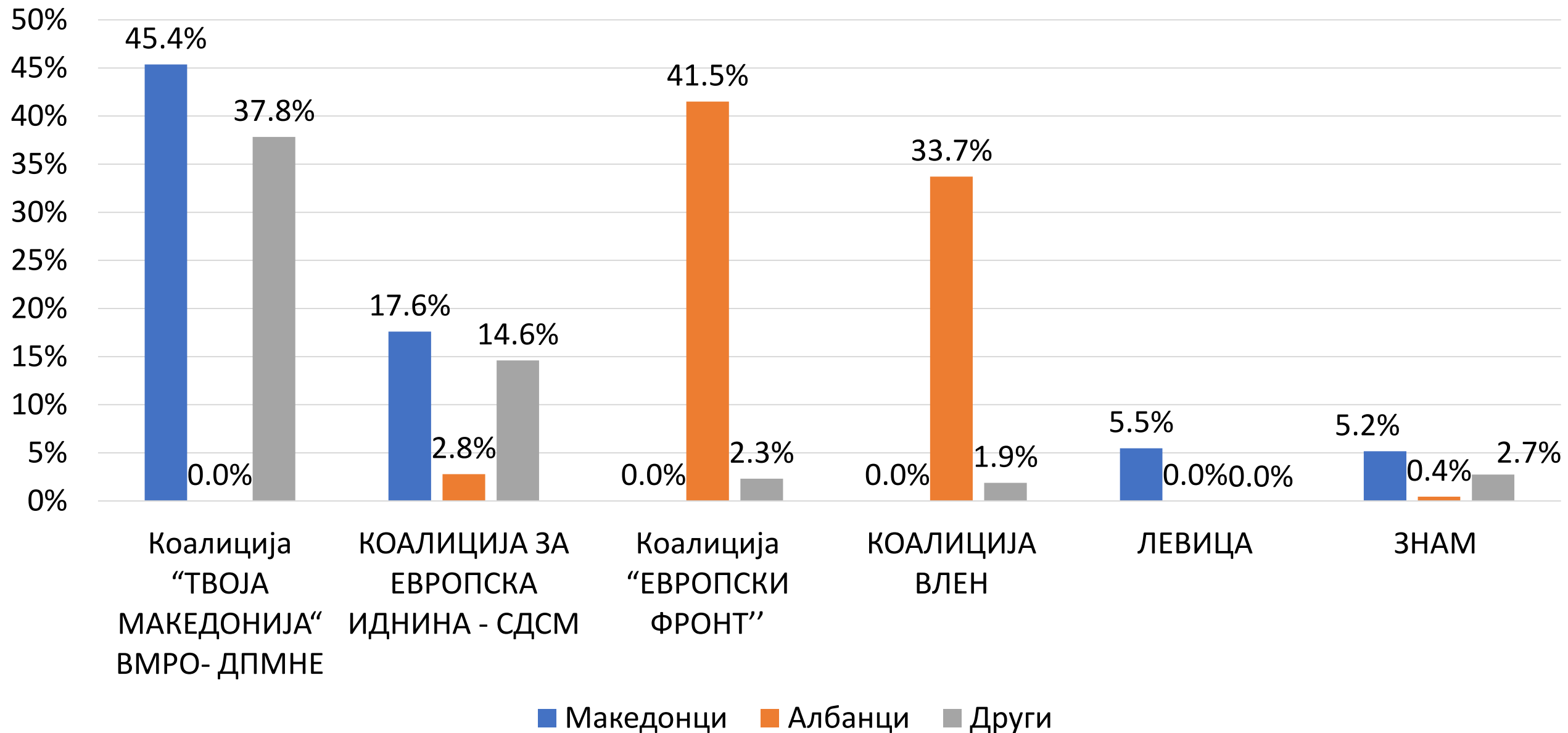
Изборна одлука на парламентарните избори 2024, според региони

Изборна одлука на парламентарните избори 2024, според место на живеење

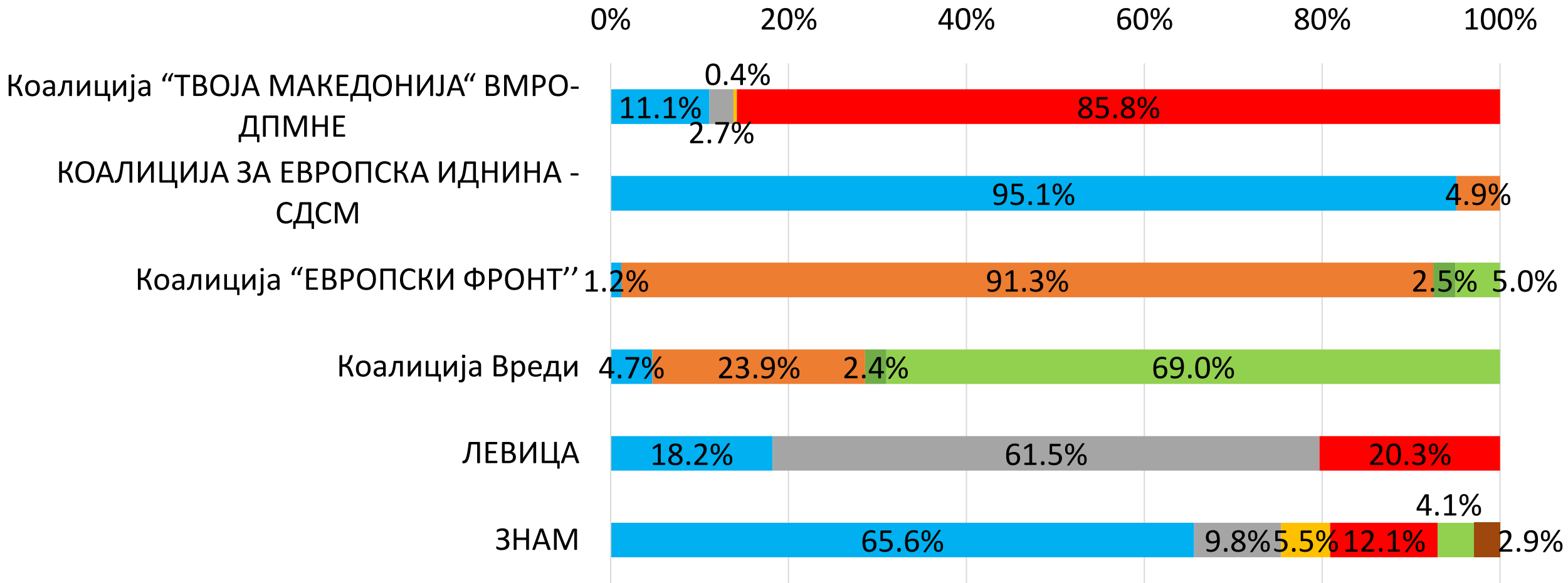

Изборна одлука на парламентарните избори 2024, според етничка припадност

Гласачка поддршка во 2024 според гласање во 2020, парламентарни избори

■ СДСМ и Коалиција „Можеме“

■ Левица

■ ВМРО-ДПМНЕ и коалиција Обнова за Македонија

■ Алијанса за Албанците и Алтернатива

■ Демократска унија за интеграција (ДУИ)

■ Интегра - Македонска конзервативна партија

■ Демократска Партија на Албанците (ДПА)

■ Единствена Македонија

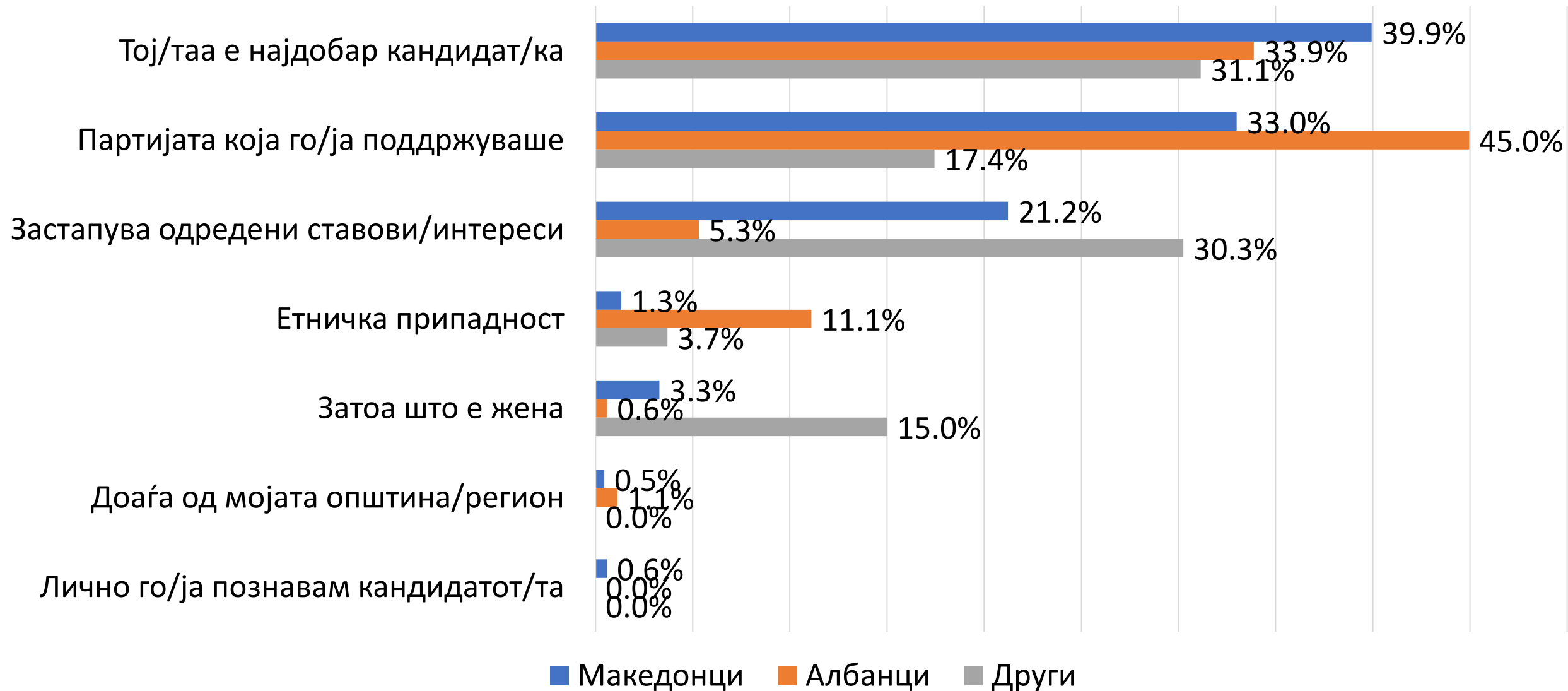
Причина за избор на претседателски кандидат/ка (прв круг)

0% 5% 10% 15% 20% 25% 30% 35% 40%

Причина за избор на претседателски кандидат/ка, според етничка припадност (прв круг)

0% 5% 10% 15% 20% 25% 30% 35% 40% 45% 50%

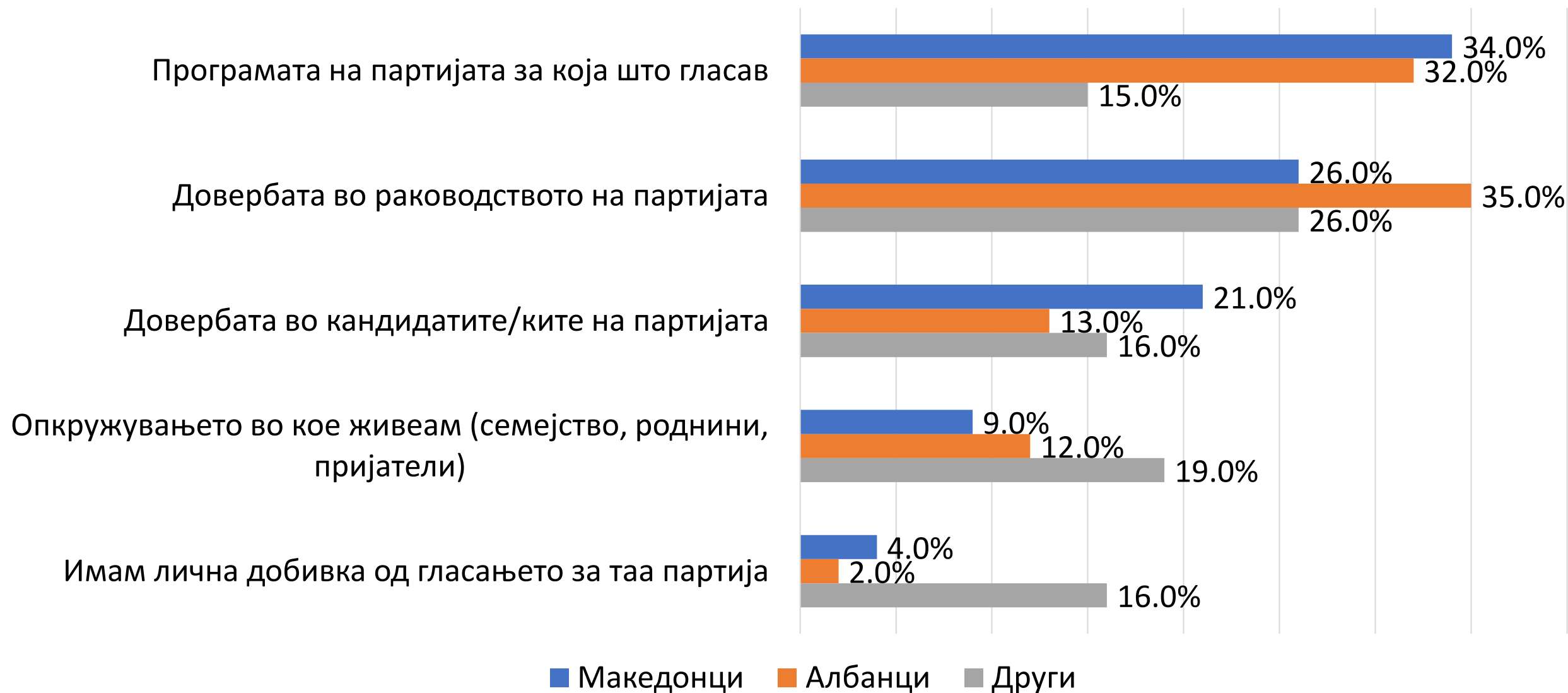

Причини за изборна одлука на парламентарните избори 2024

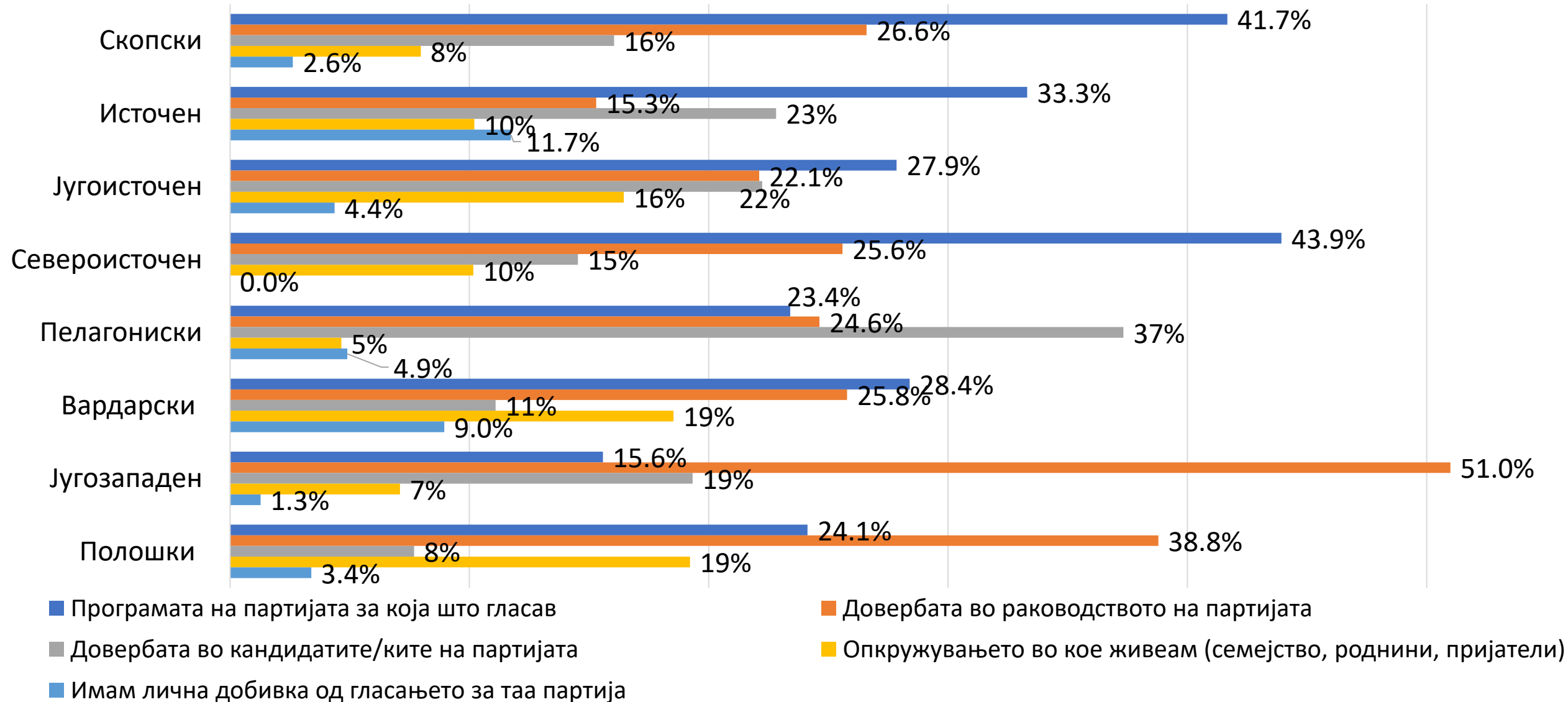
Причини за изборна одлука на парламентарни избори 2024, според етничка припадност

0% 5% 10% 15% 20% 25% 30% 35% 40%

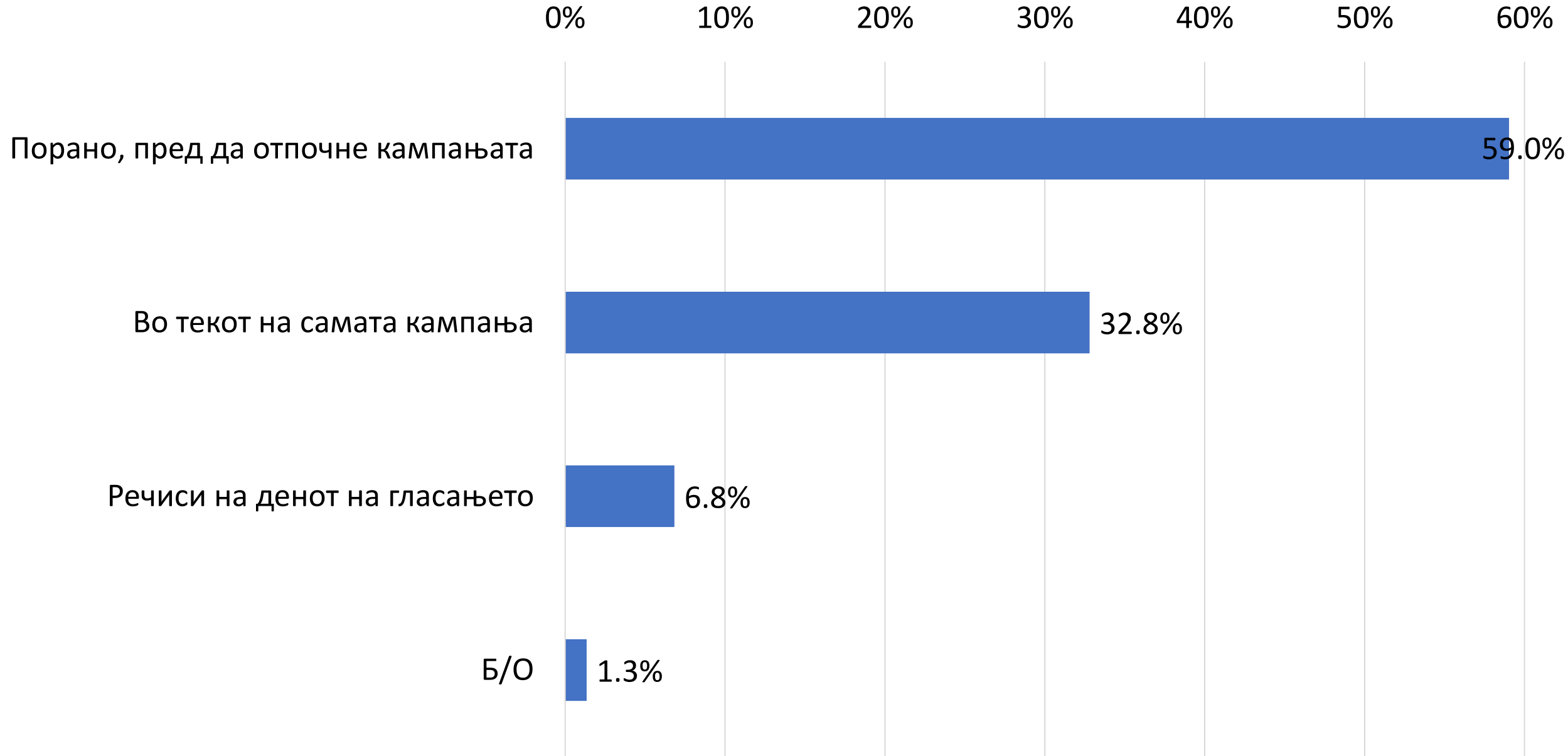

Причини за изборна одлука на парламентарни избори 2024, според региони

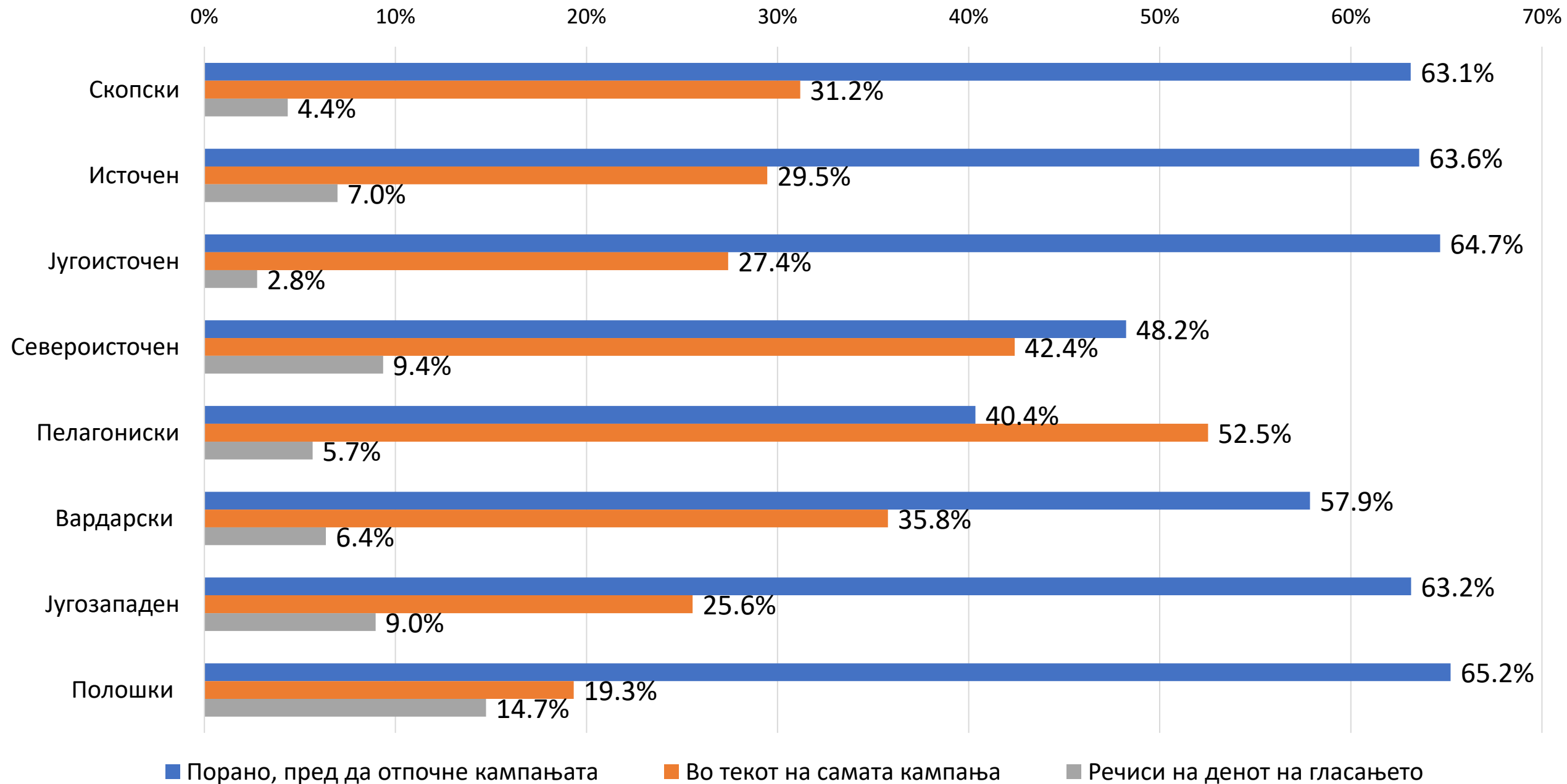
0% 10% 20% 30% 40% 50%

Тајминг на изборна одлука

Тајминг на изборна одлука, според региони

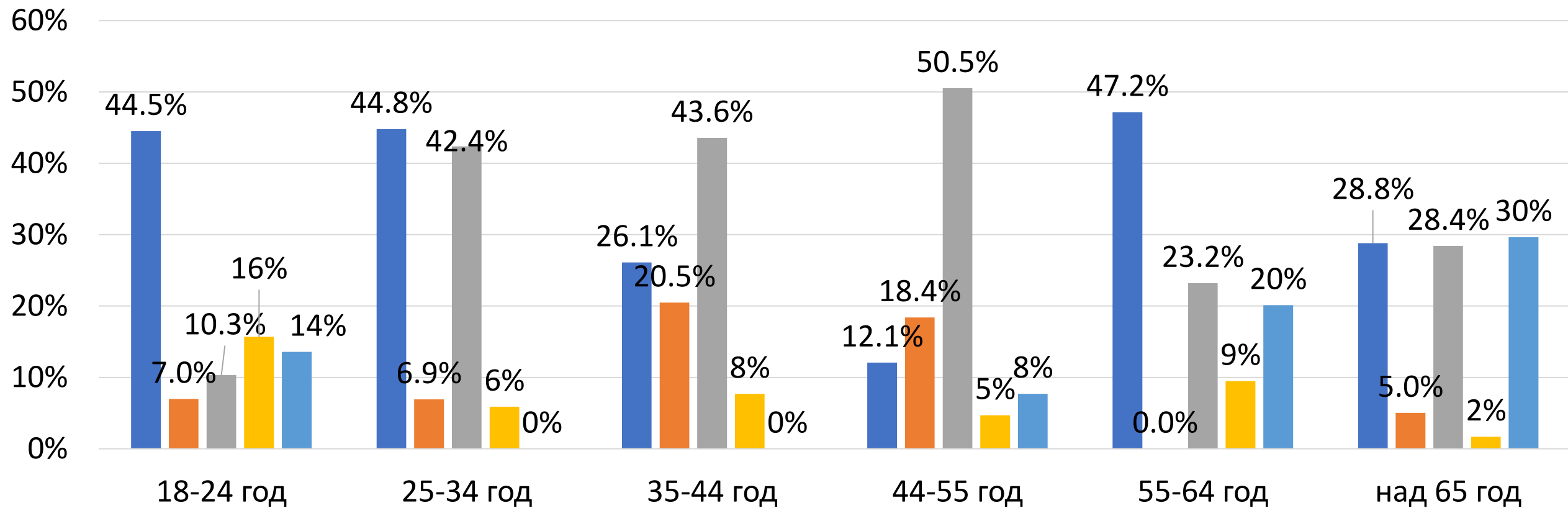

Причини за апстиненција од гласање (N=174)

0% 5% 10% 15% 20% 25% 30% 35% 40%

Причини за апстиненција на парламентарни избори 2024, според возраст

■ Не ме интересираат изборите и политиката

■ Не се чувствувам доволно информиран

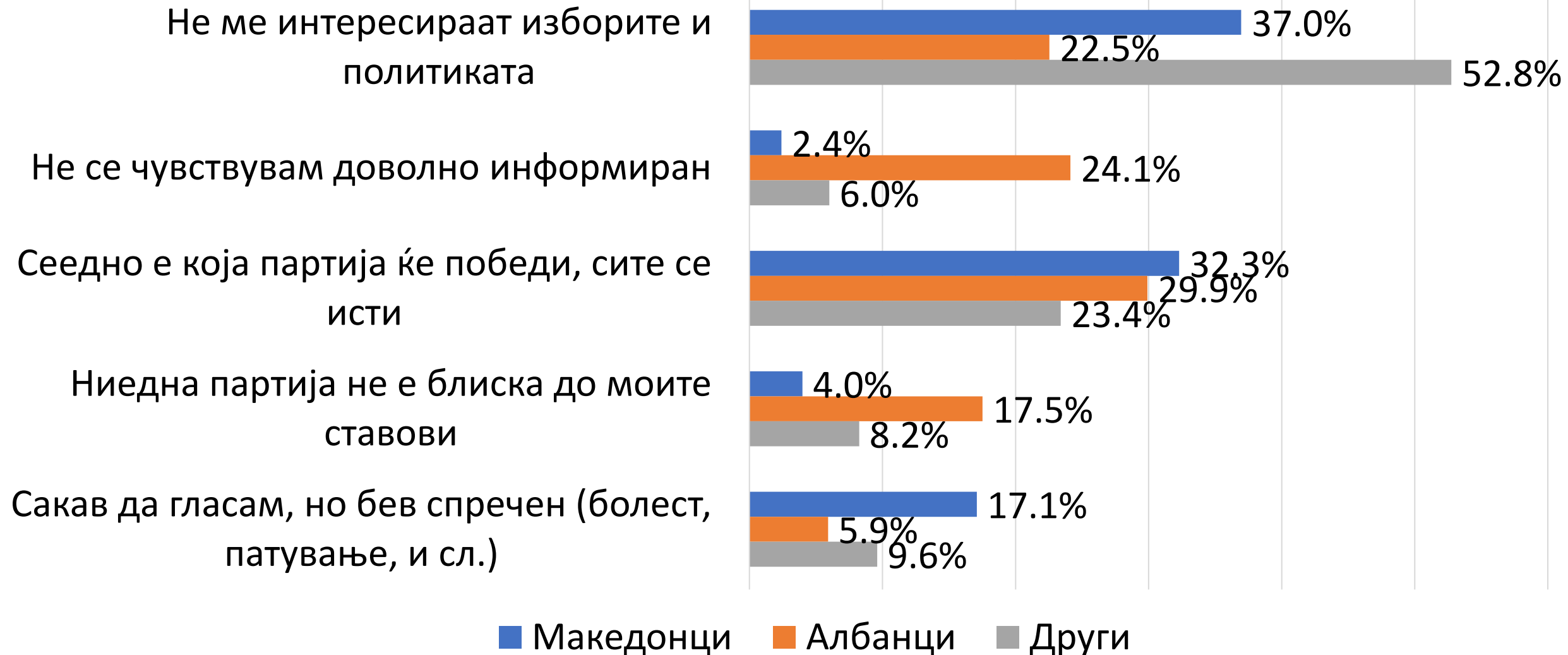
■ Седно е која партија ќе победи, сите се исти

■ Ниедна партија не е блиска до моите ставови

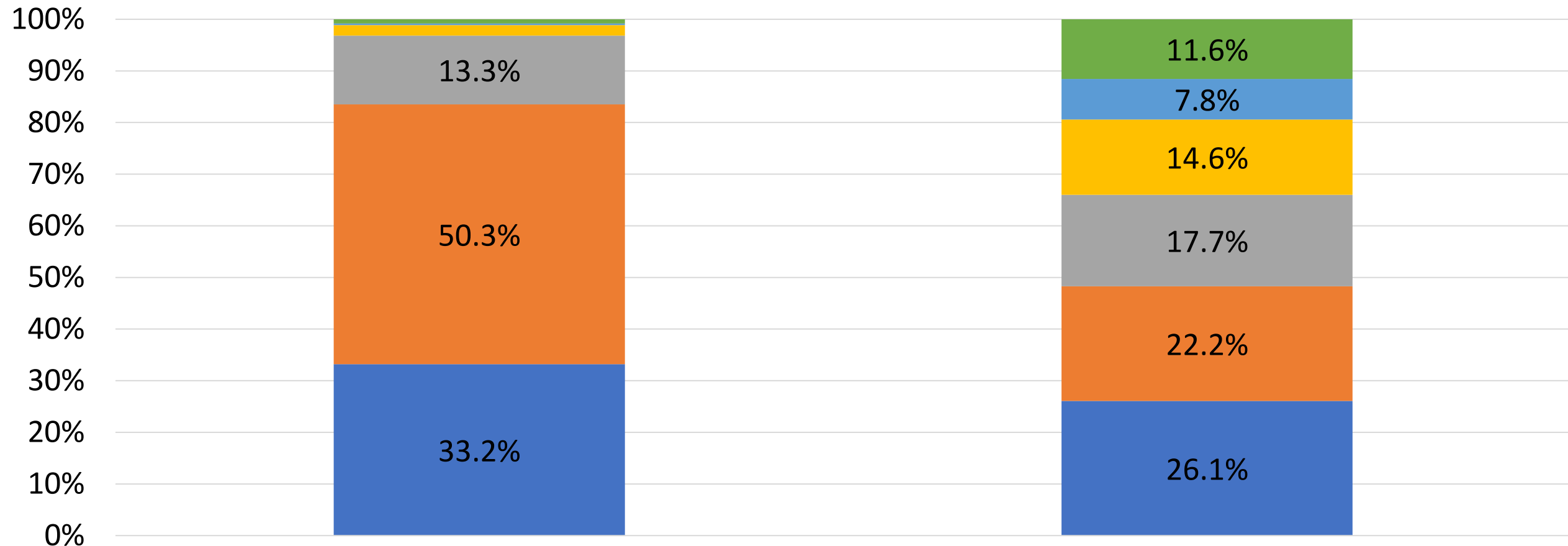
■ Сакав да гласам, но бев спречен (болест, патување, и сл.)

Причини за апстиненција на парламентарни избори 2024, според етничка припадност

0.0% 10.0% 20.0% 30.0% 40.0% 50.0% 60.0%

Задоволство од изборната одлука

Гласачи: од својот даден глас (N=604)

Апстиненти: од својата одлука за апстиненција
(N=174)

■ МНОГУ ЗАДОВОЛЕН/НА

■ НЕ МНОГУ ЗАДОВОЛЕН/НА

■ ОДБИВА ДА ОДГОВОРИ

■ ДОНЕКАДЕ ЗАДОВОЛЕН/НА

■ ВООПШТО НЕ СУМ ЗАДОВОЛЕН/НА

■ НЕ ЗНАЕ

Задоволство од изборната понуда

0% 5% 10% 15% 20% 25% 30% 35% 40% 45%

МНОГУ ЗАДОВОЛЕН/А

13.9%

ДОНЕКАДЕ ЗАДОВОЛЕН/А

42.2%

НЕ МНОГУ ЗАДОВОЛЕН/А

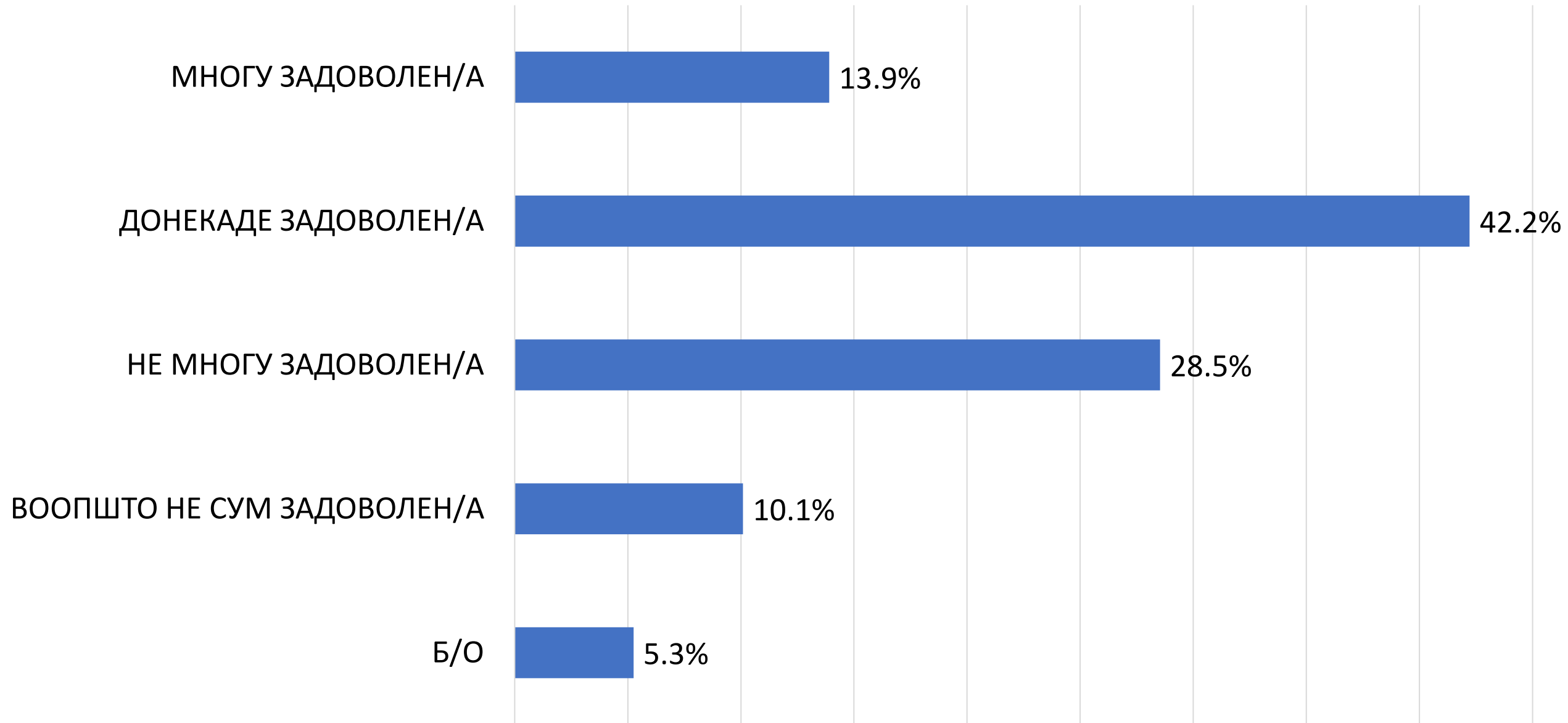
28.5%

ВООПШТО НЕ СУМ ЗАДОВОЛЕН/А

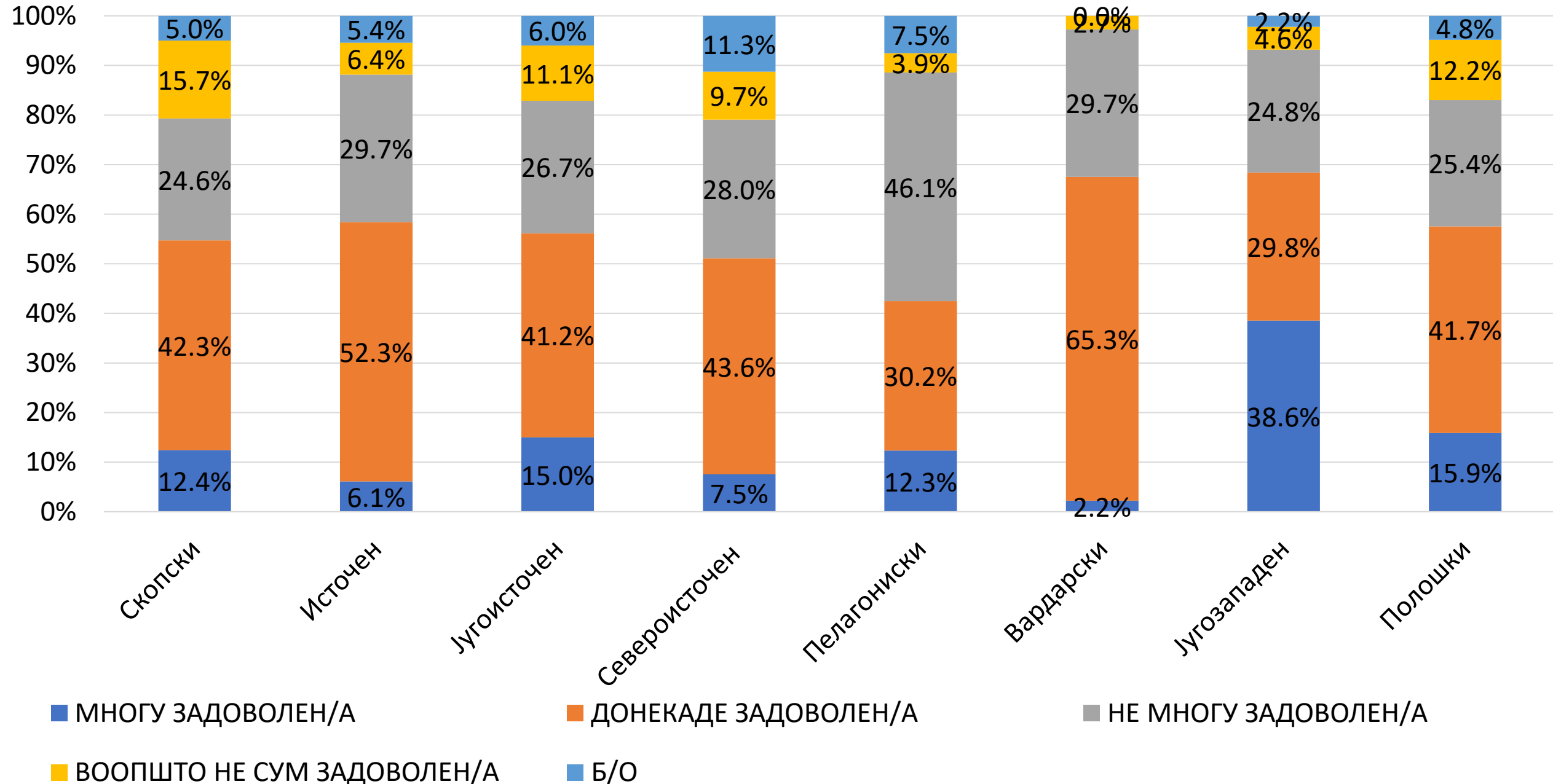
10.1%

Б/О

5.3%

Задоволство од изборната понуда, според регион

Дали на сите избори гласате за иста партија?

0% 5% 10% 15% 20% 25% 30% 35% 40%

Да

37.4%

На повеќето избори гласам за истата партија

29.8%

Гласам за различни партии

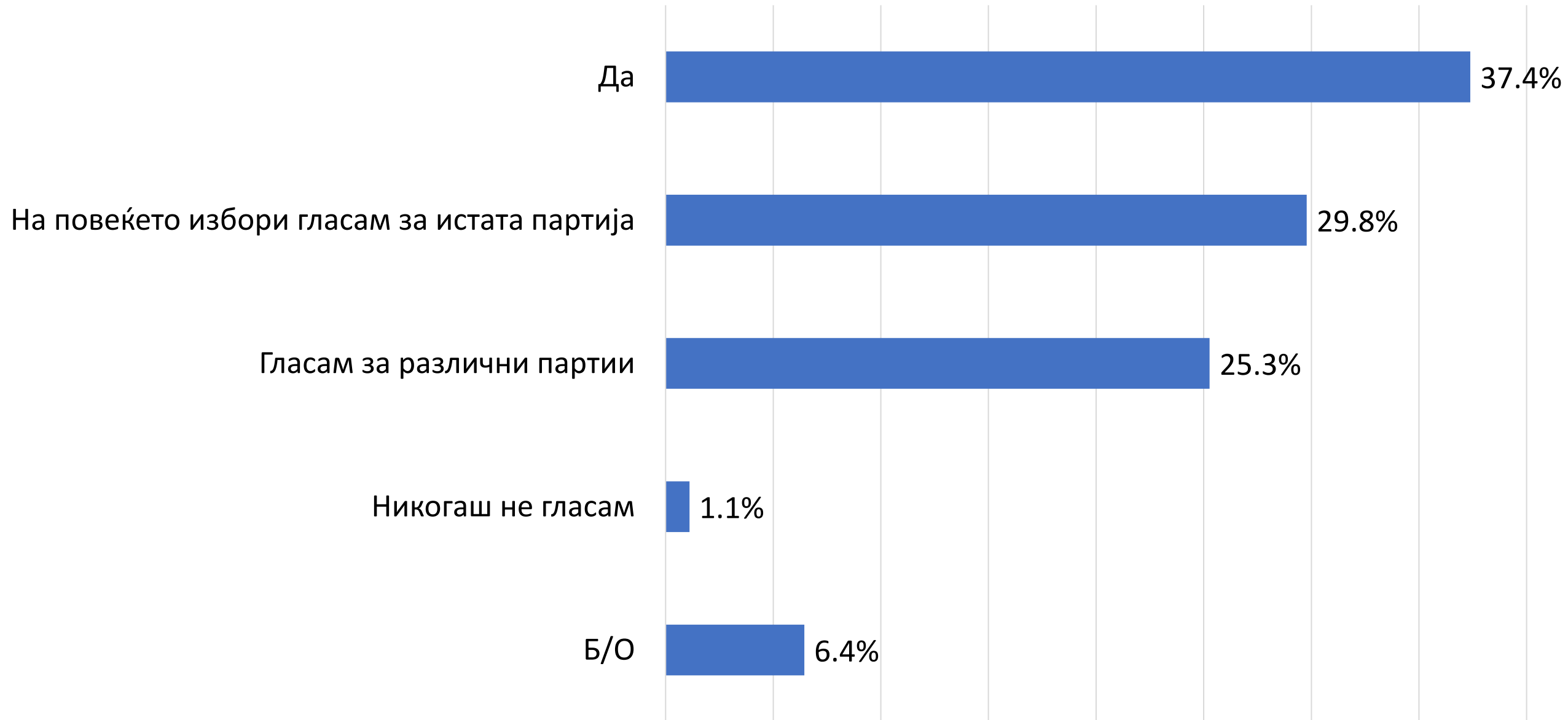
25.3%

Никогаш не гласам

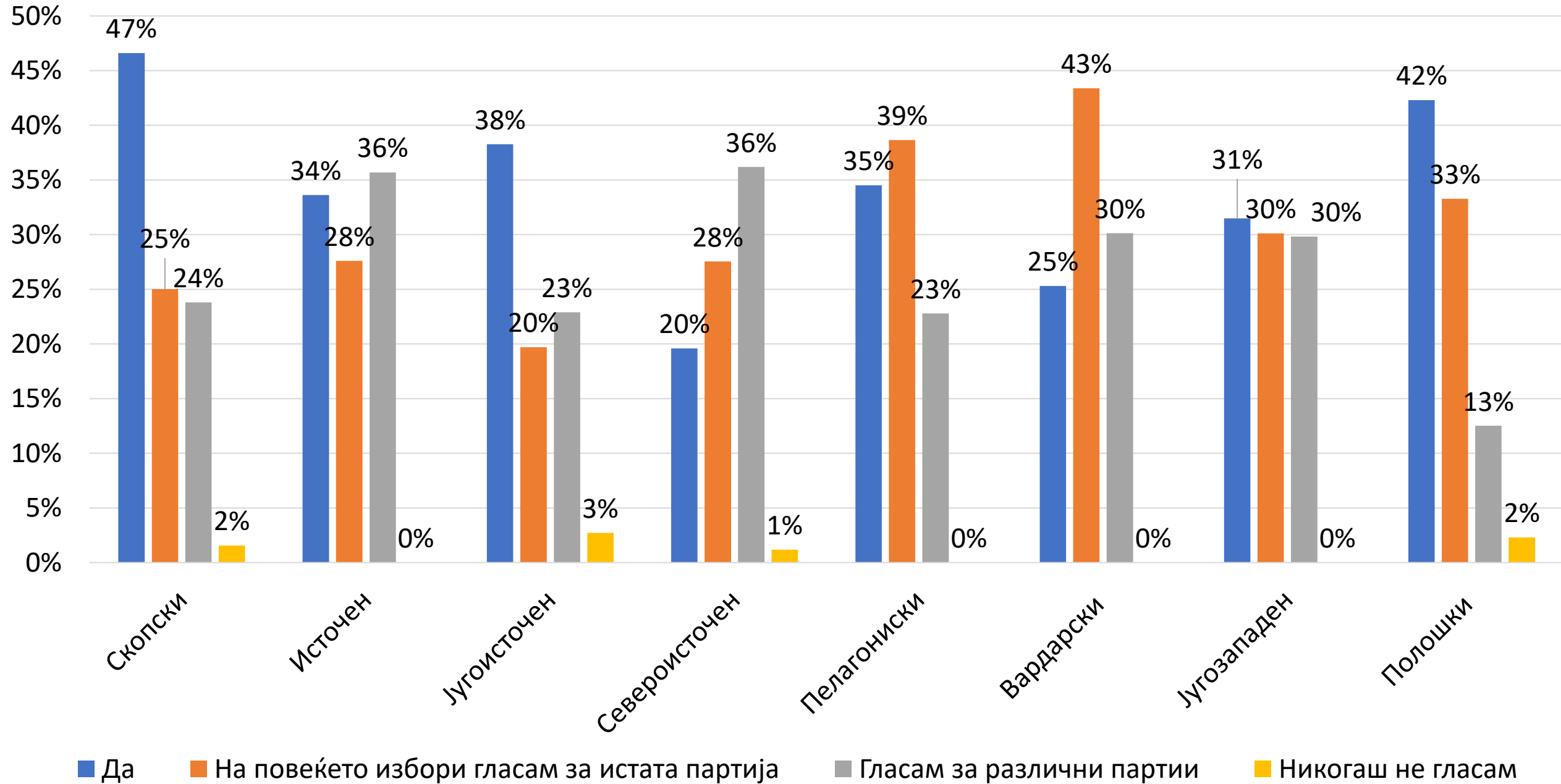
1.1%

Б/О

6.4%

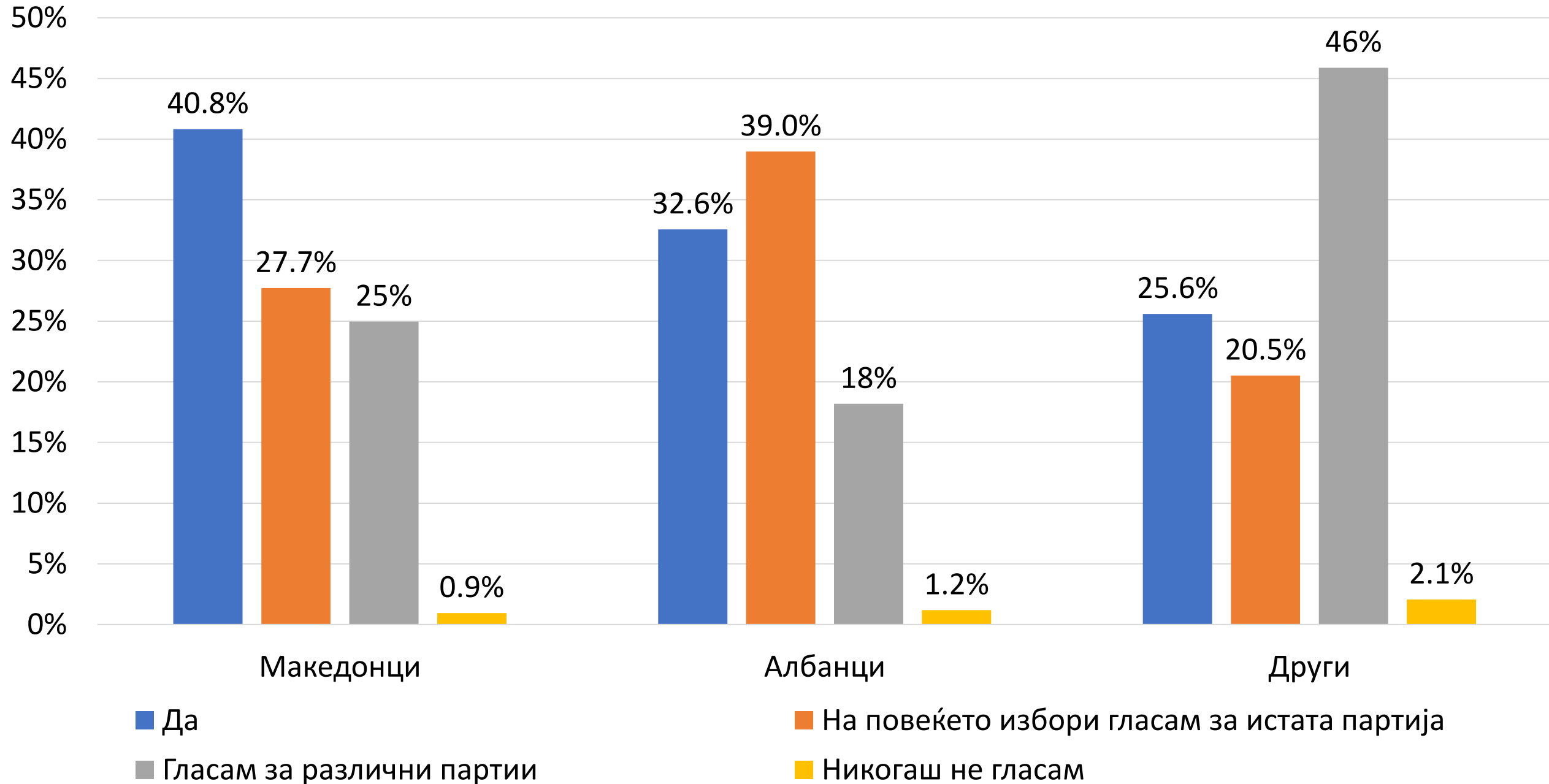

Гласање за иста партија, според регион

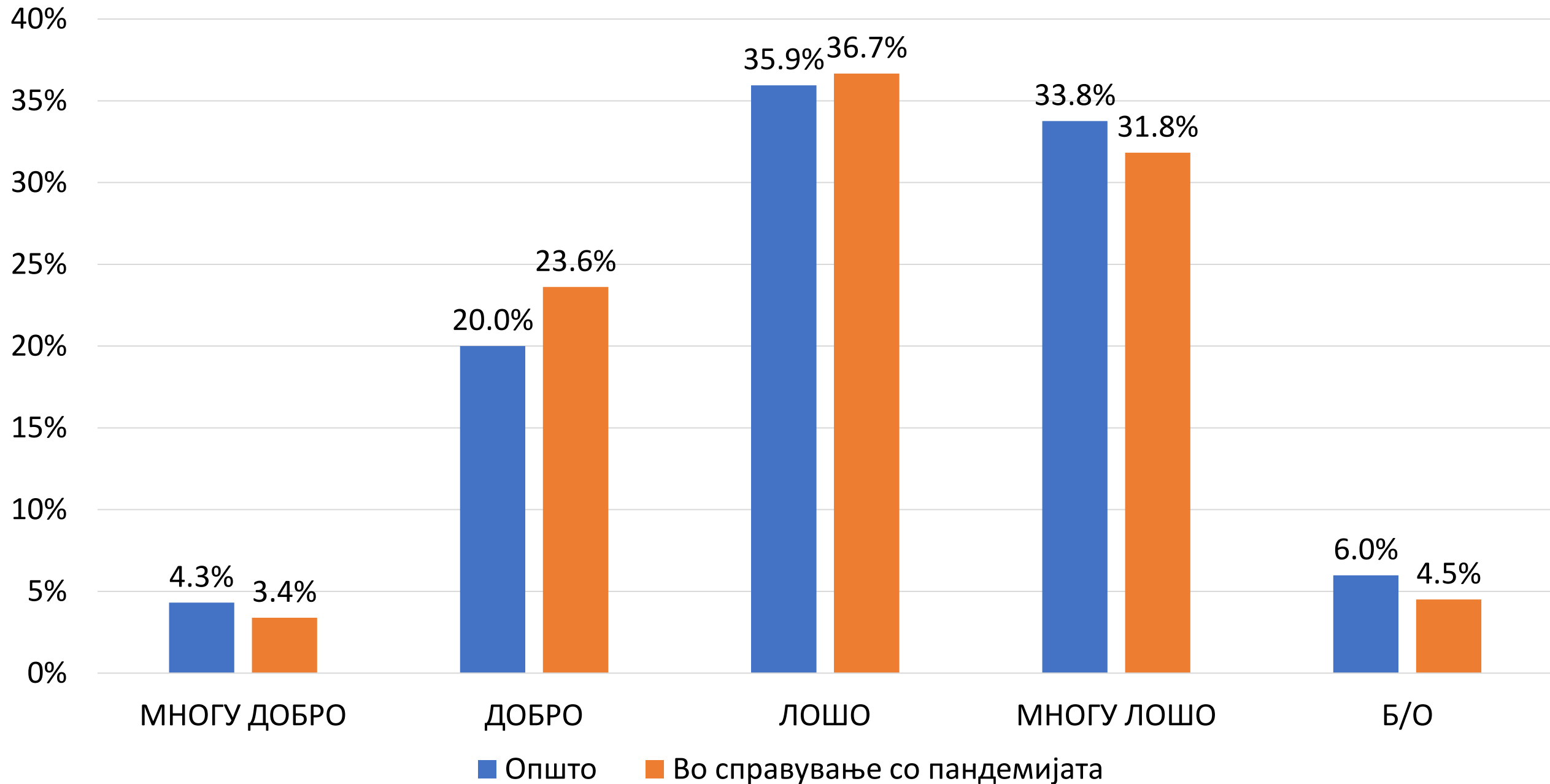

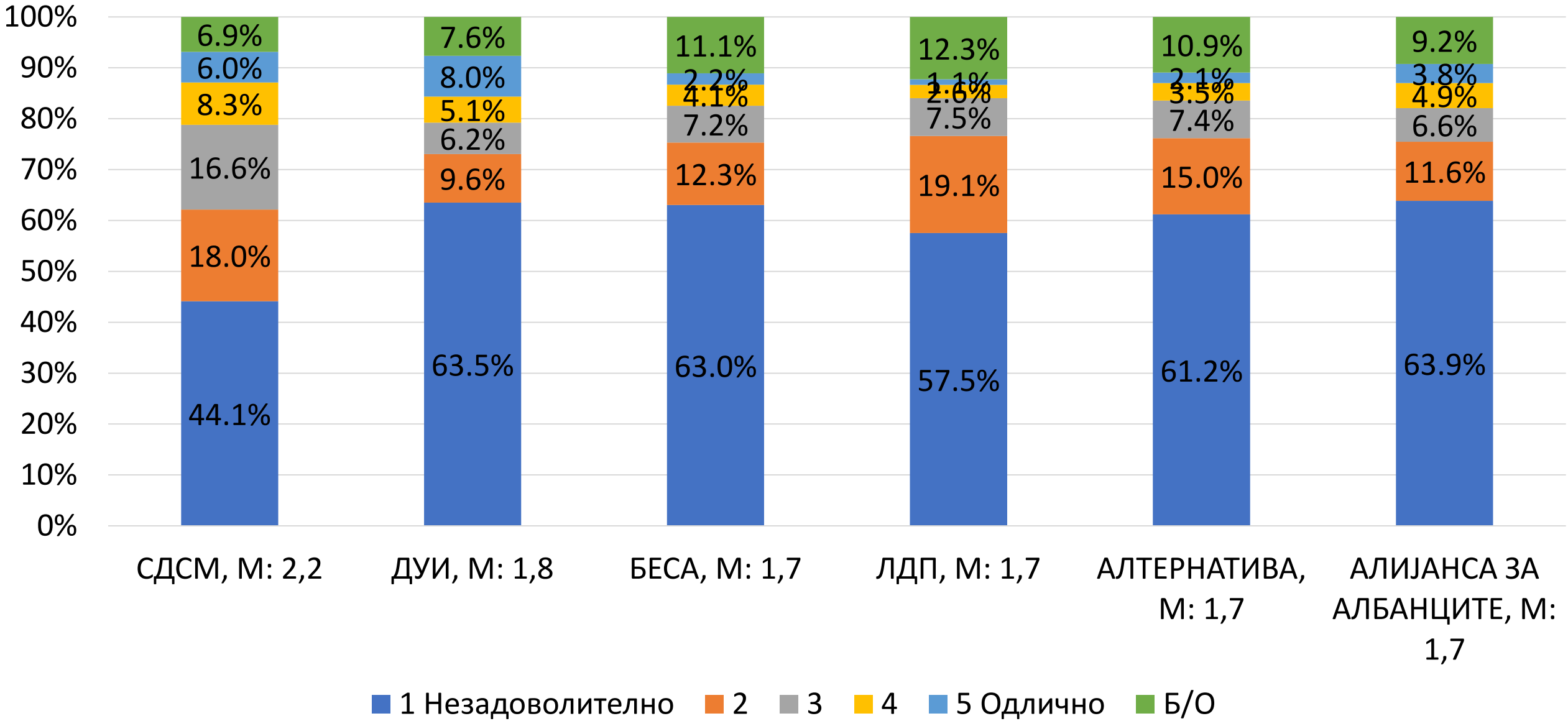
Гласање за иста партија, според етничка припадност

Перцепции за работата на Владата (2020-2024)

Перцепции за перформансот на владините коалициони партнери 2020-2024

Процент на испитаници кои во текот на кампањата...

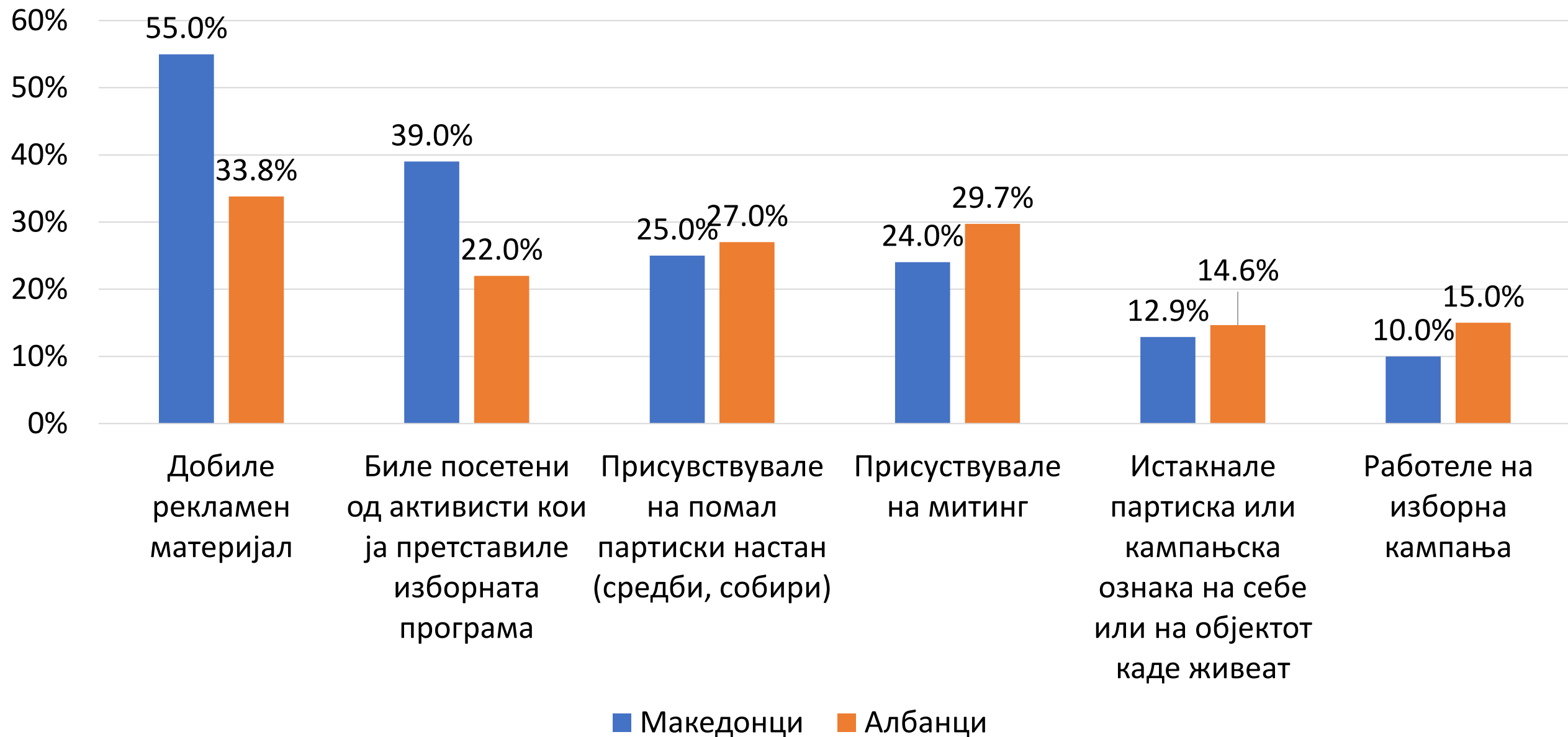
0% 5% 10% 15% 20% 25% 30% 35% 40% 45% 50%

Процент на испитаници кои во текот на кампањата..., според род

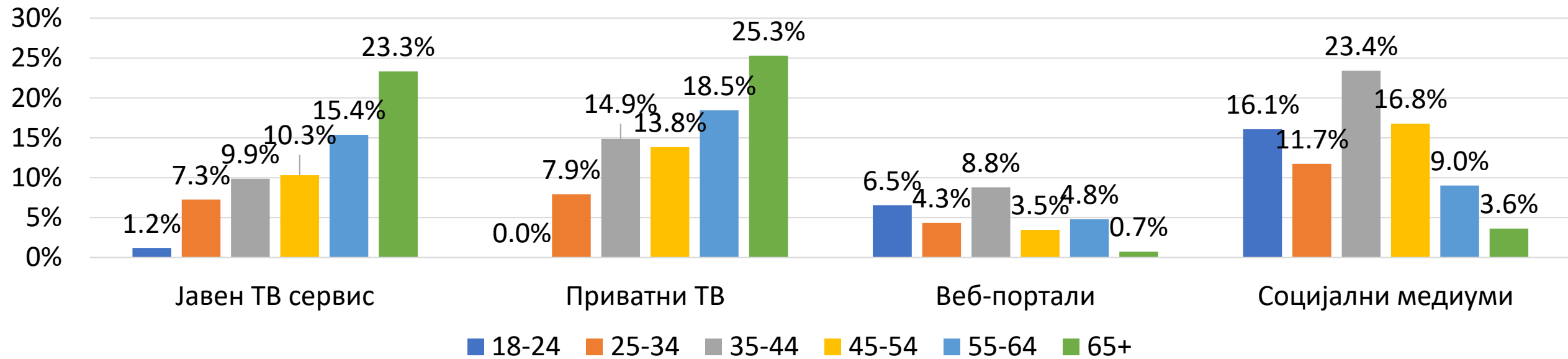

Број на испитаници кои во текот на кампањата..., според етничка припадност

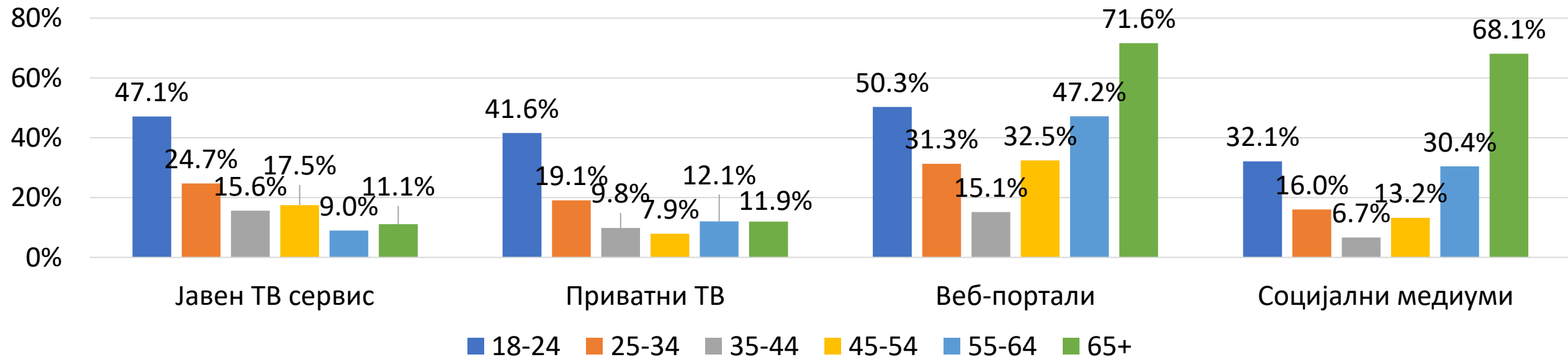

Број на испитаници кои СЕКОЈДНЕВНО следеле вести, според возрасна група

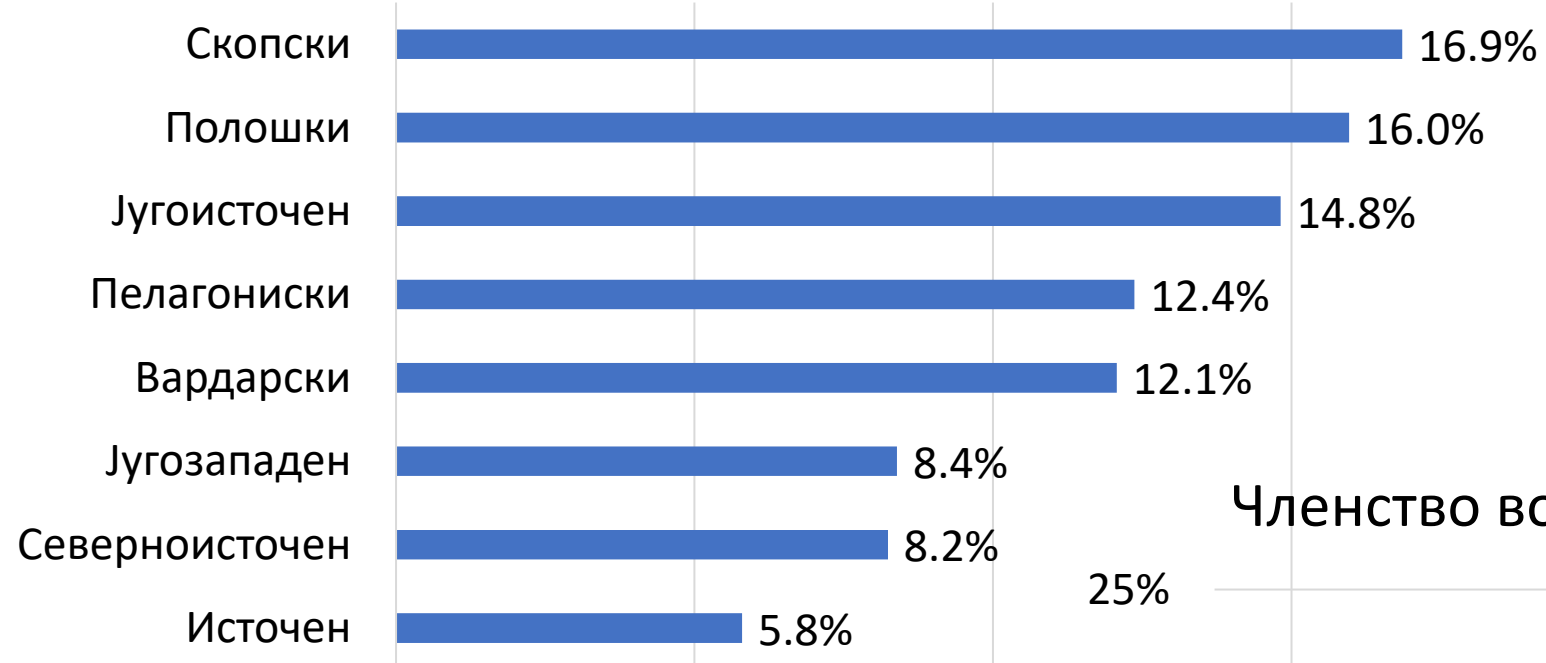
Број на испитаници кои НИКОГАШ не следеле вести, според возрасна група

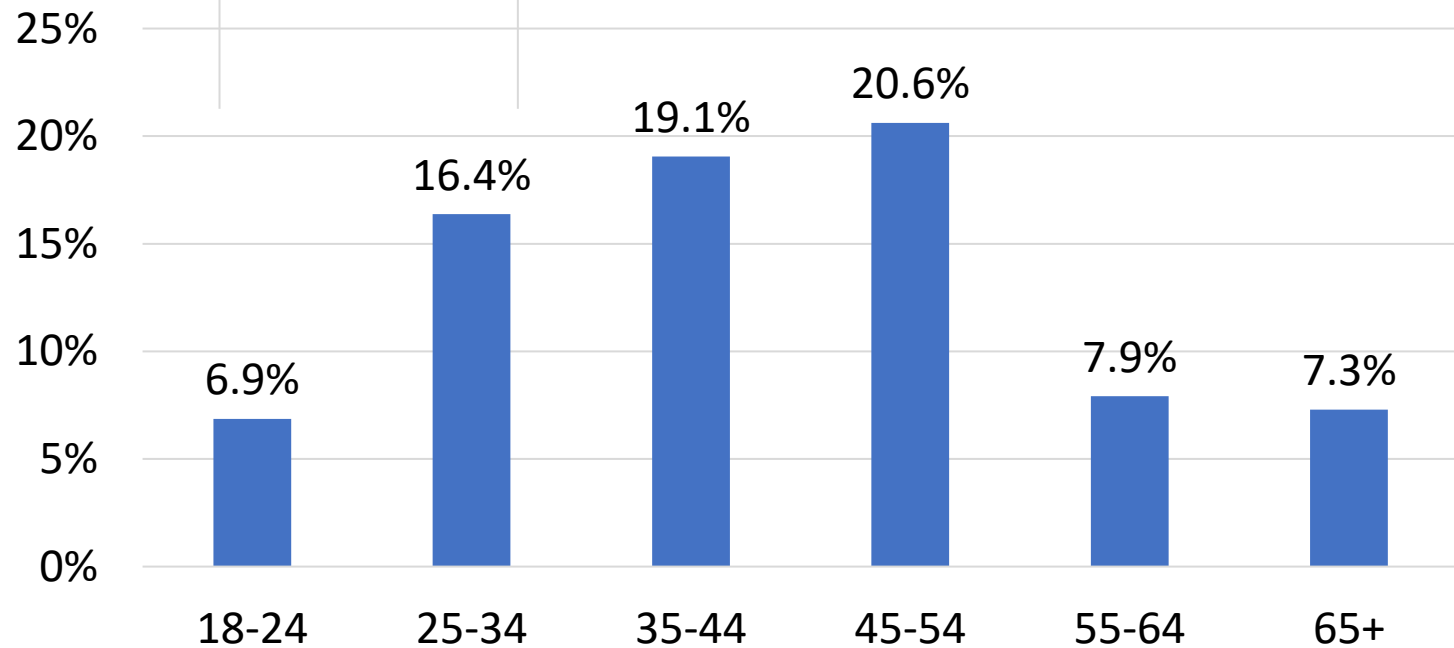

Членство во партии според регион

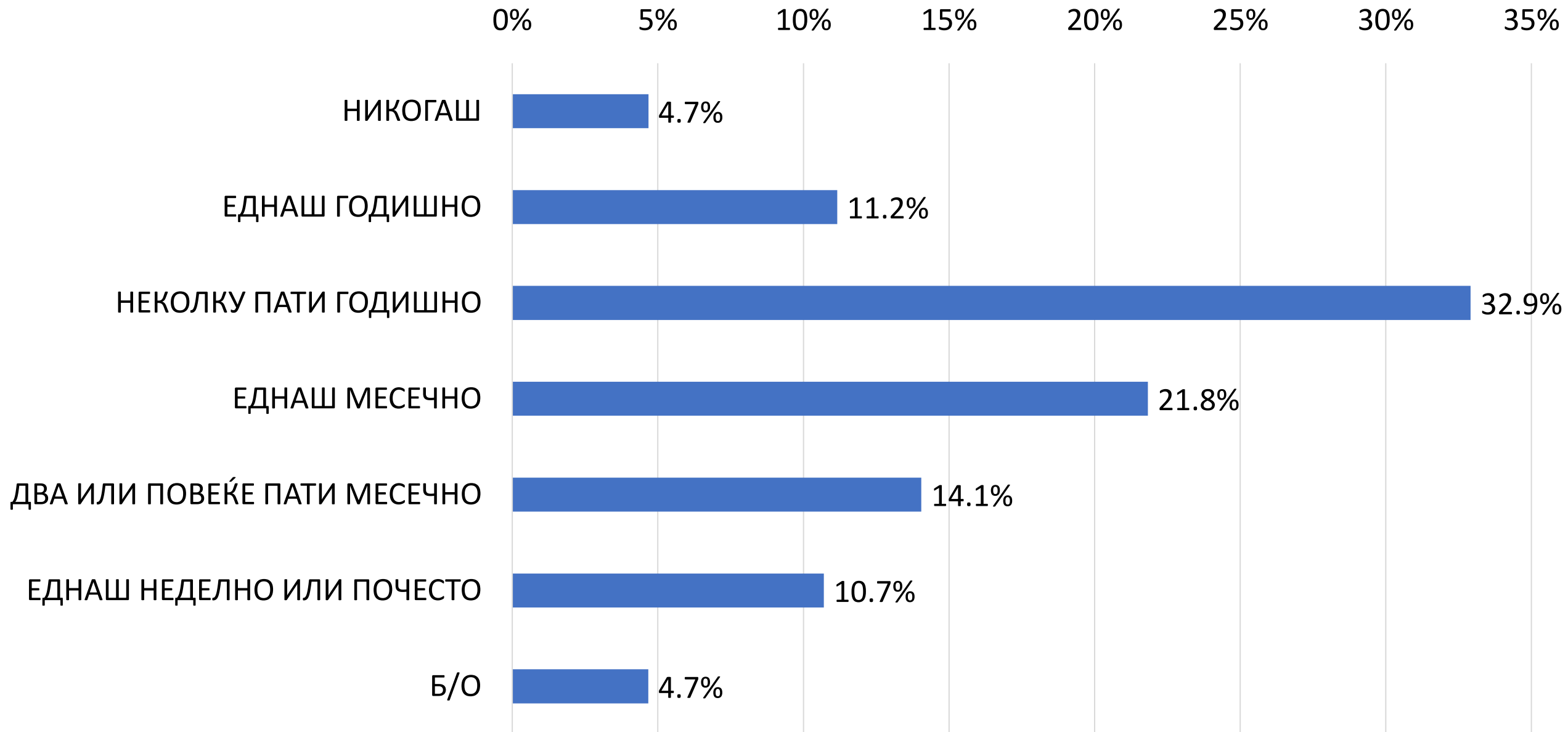
0% 5% 10% 15% 20%

Членство во партии според возрастна група

Честота на учество во партиски активности, само членови на партии, N=150

Дали се сметате себеси за близок/блиска до некоја политичка партија?

0% 10% 20% 30% 40% 50% 60%

Да

Да, малку поблиску до една во споредба со останатите

Не

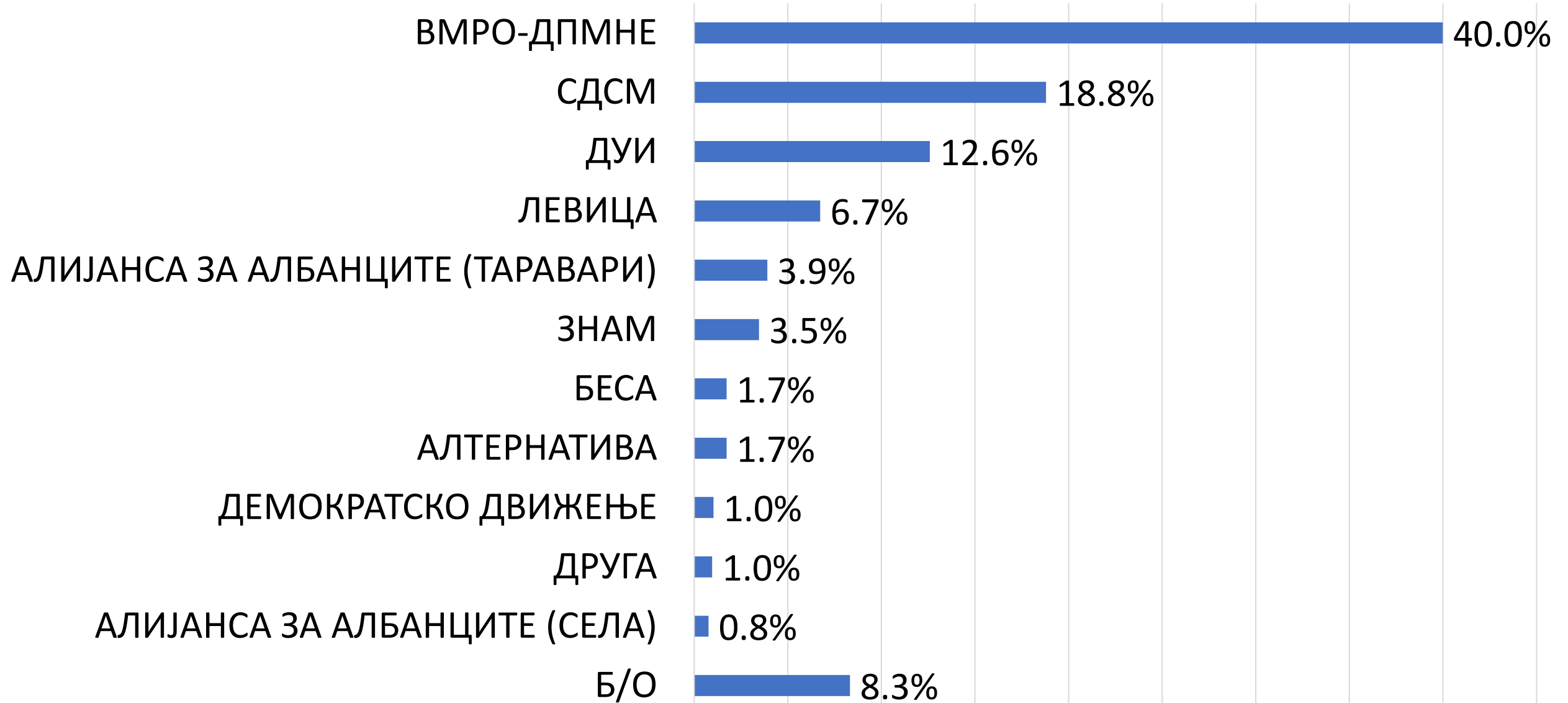

Б/О

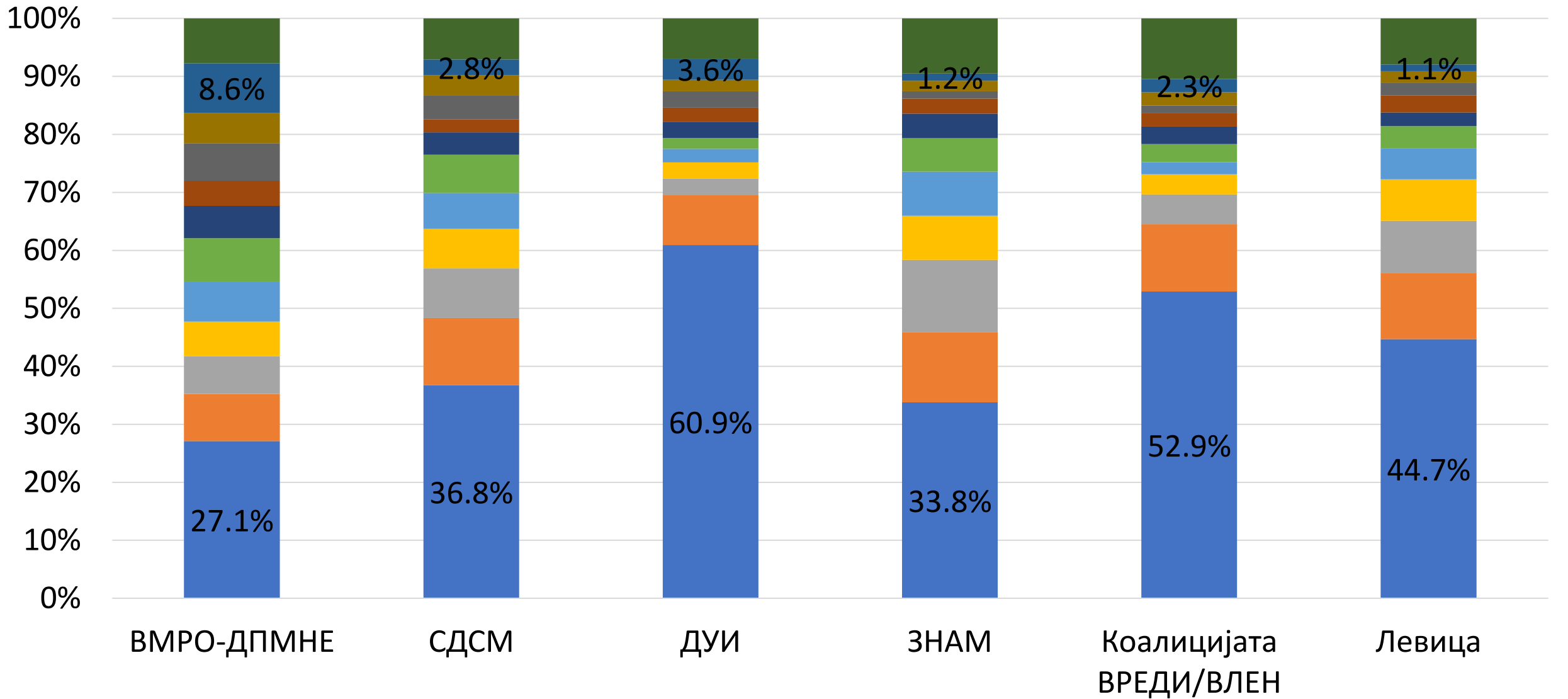

Која партија ја чувствувате најблиска? (N=421)

0% 5% 10% 15% 20% 25% 30% 35% 40% 45%

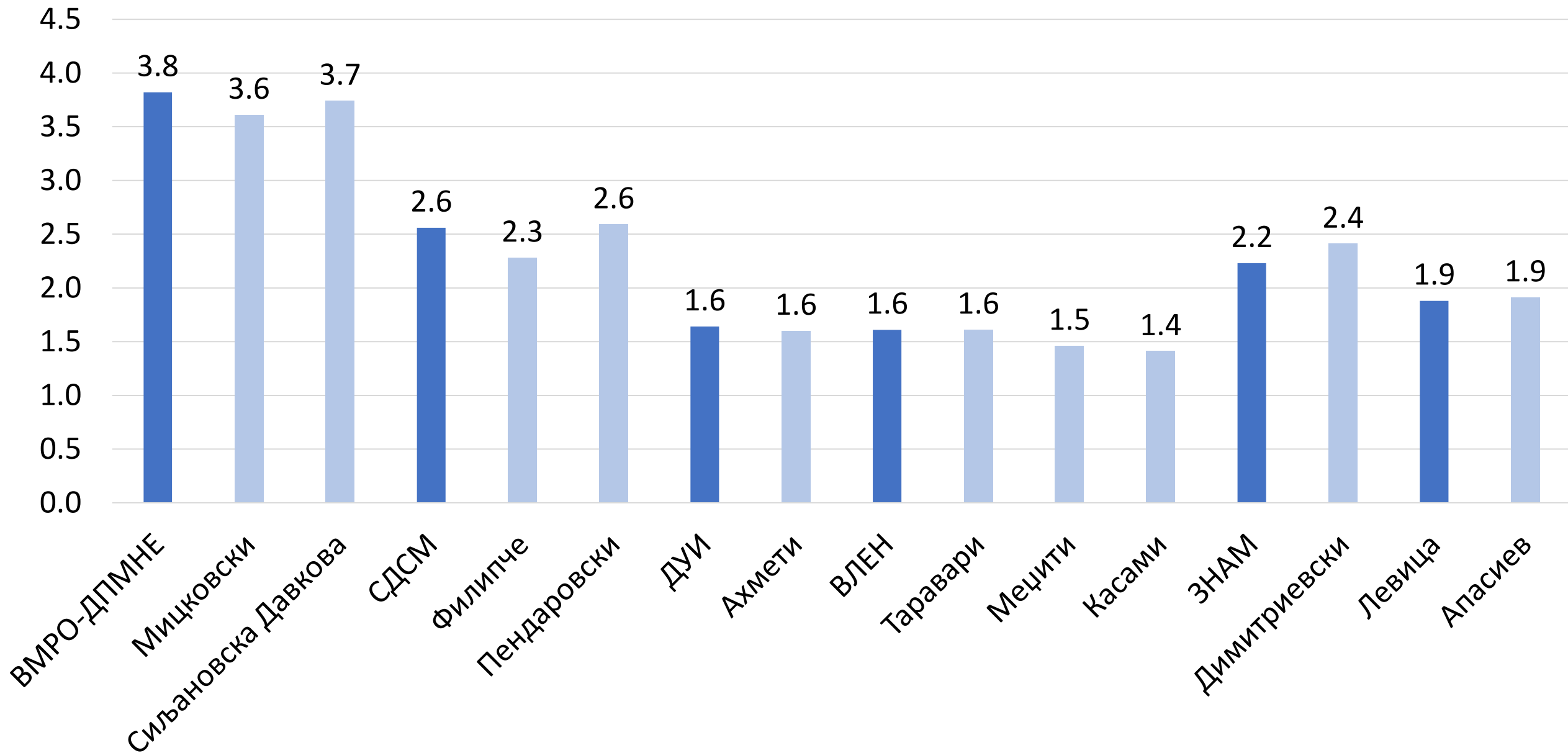
Афекти кон политичките партии и коалиции

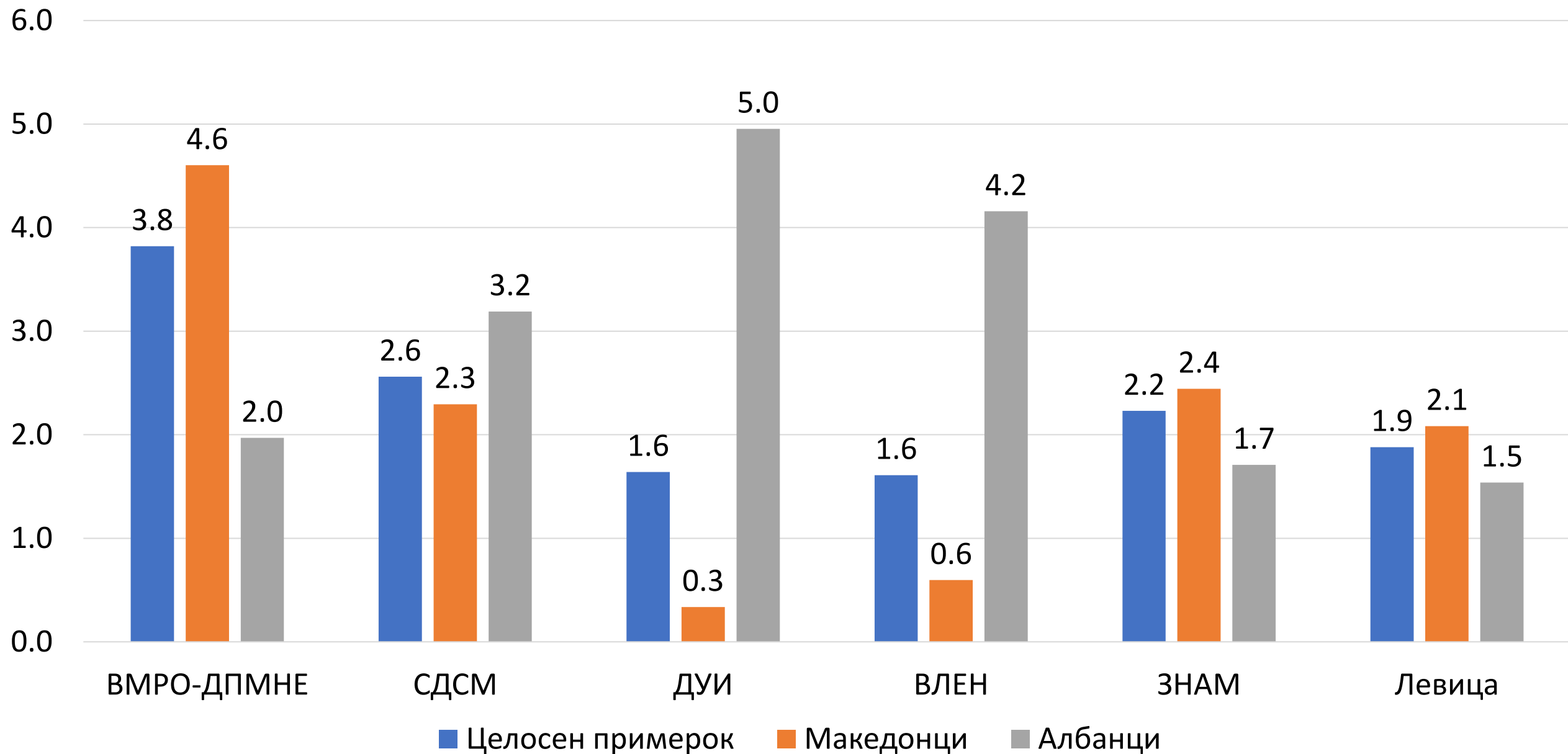
■ 0 ВООПШТО НЕ МИ СЕ ДОПАЃА
 ■ 1
 ■ 2
 ■ 3
 ■ 4
 ■ 5
 ■ 6
 ■ 7
 ■ 8
 ■ 9
 ■ 10 МНОГУ МИ СЕ ДОПАЃА
 ■ Б/О

Афекти кон партии/коалиции и лидери, средни вредности на скала 0-10:
0-воопшто не ми се допаѓа до 10-многу ми се допаѓа

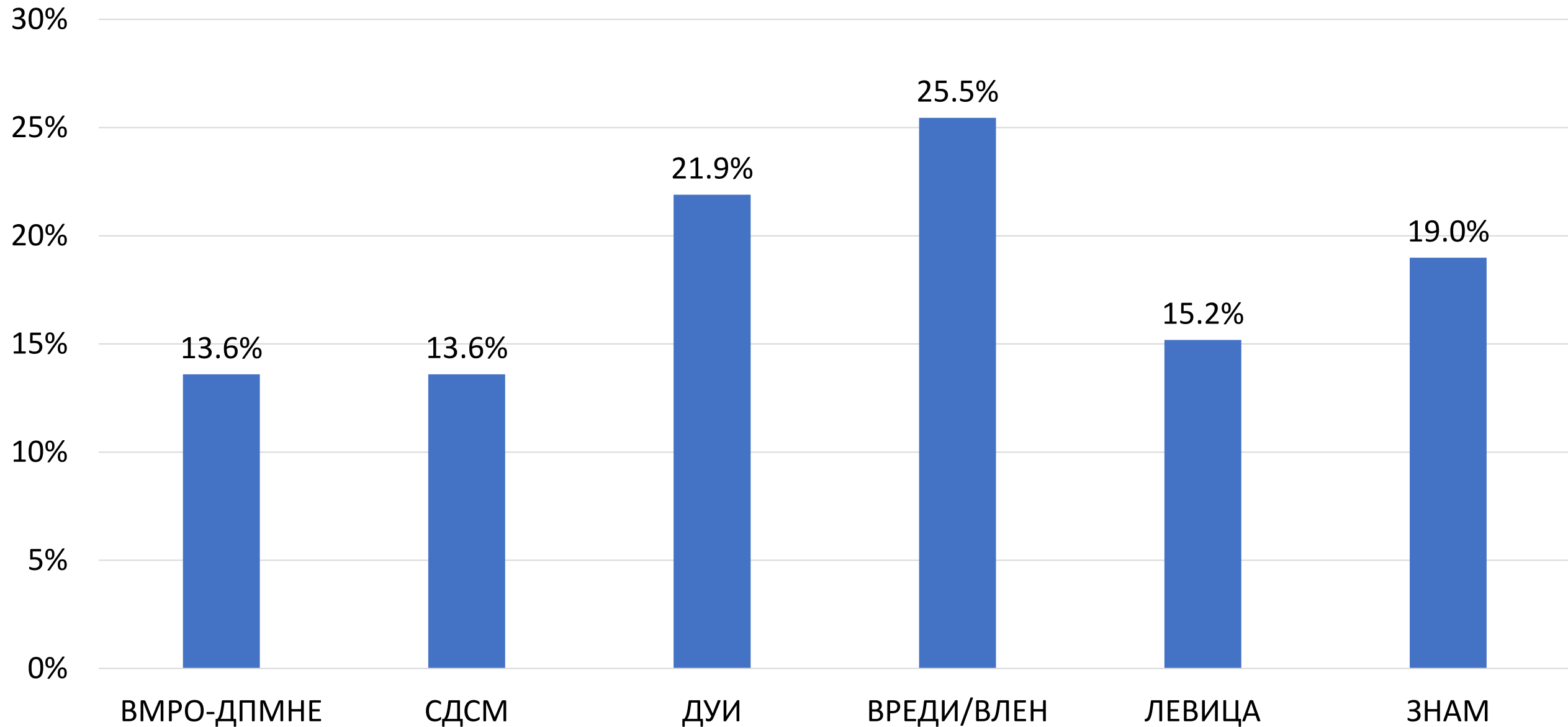

Афекти кон партии/коалиции, средни вредности на скала 0-10, според
етничка припадност

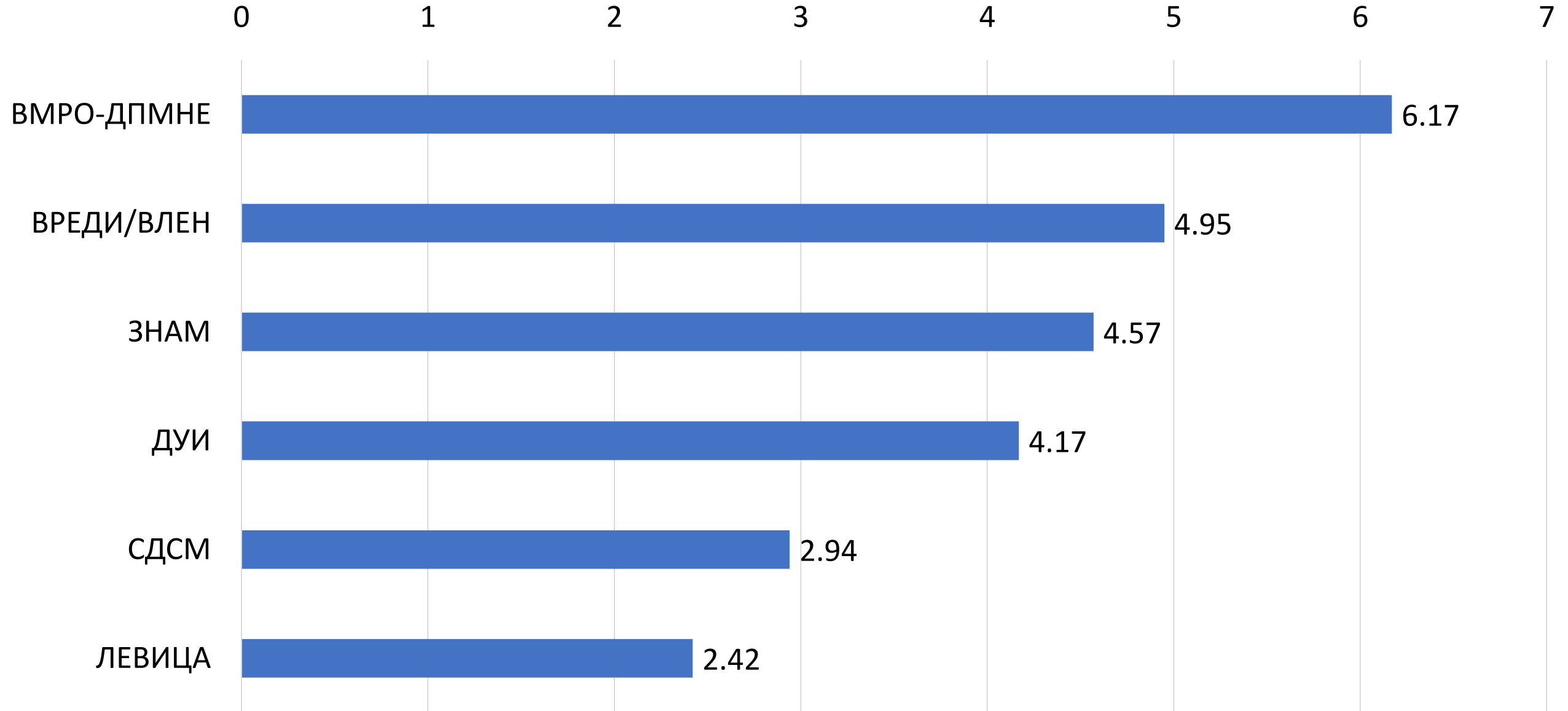

Процент на испитаници кој не знае идеолошки да ја позиционира партијата

Идеолошка перцепција на партиите (на скала лево (0)- десно(10))

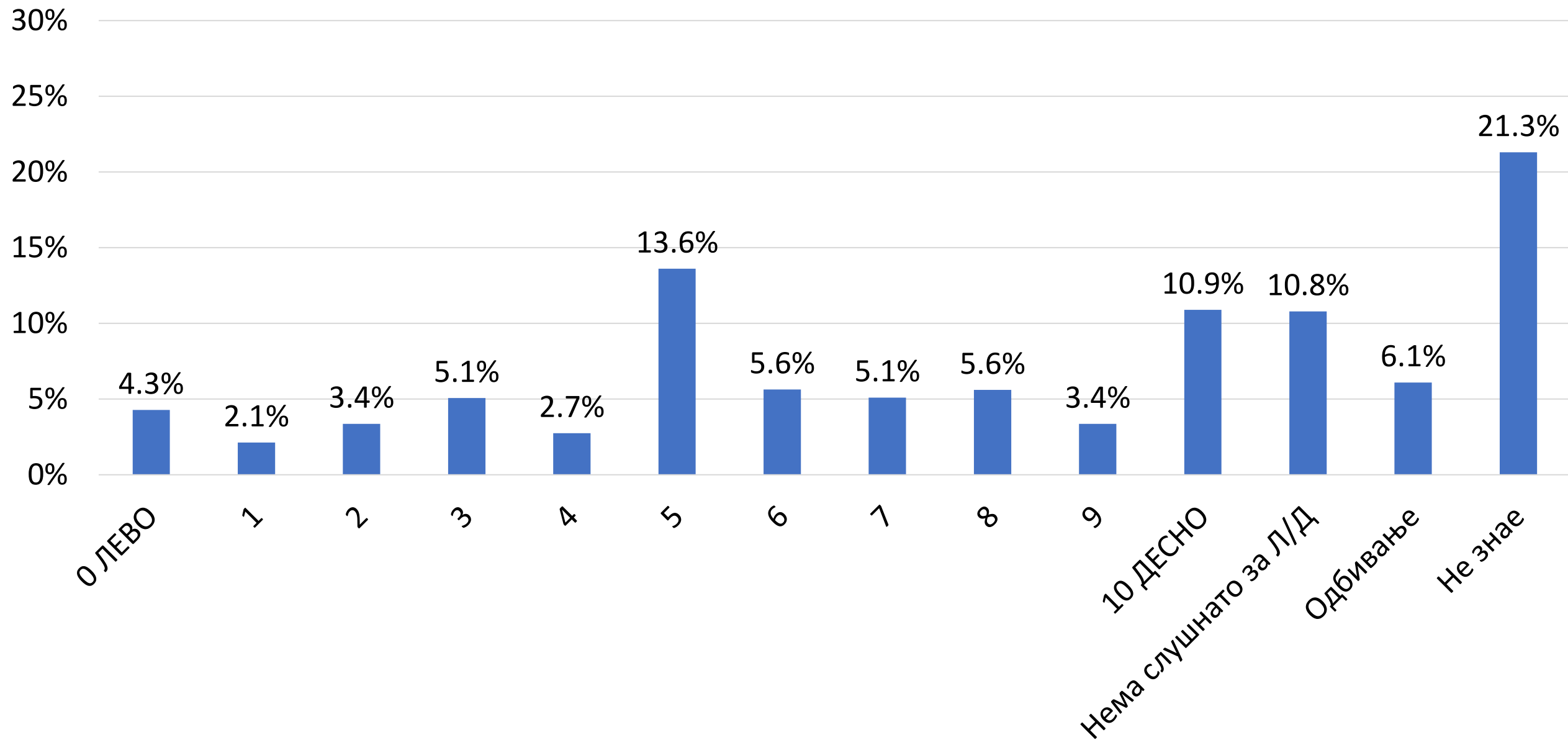
Најзначајни вредности за партијата за која се гласа на парламентарните избори 2024 (до три вредности)

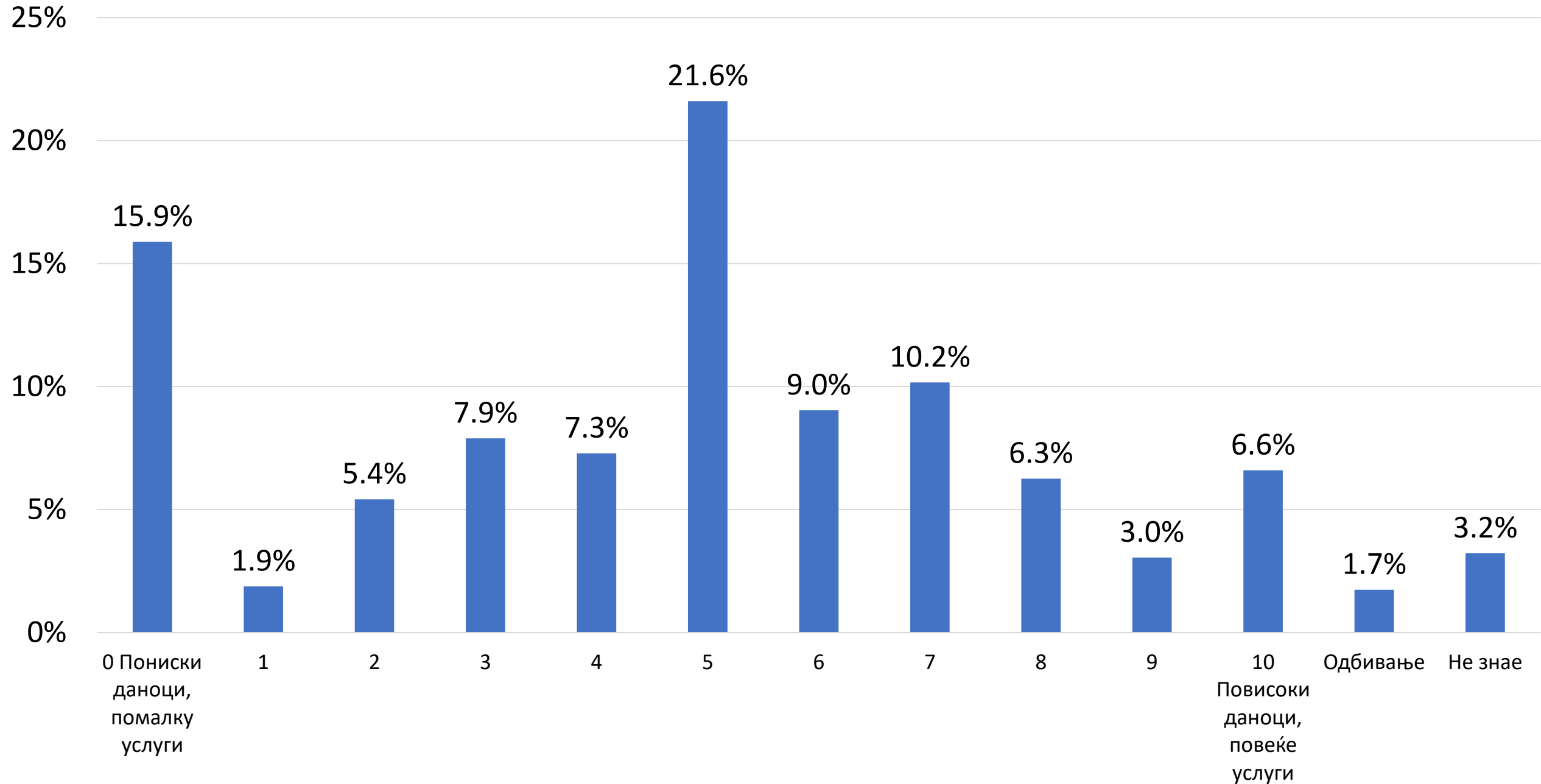
Најзначајни вредности на партиите/коалициите (ставови на гласачите)

СДСМ и коалиција	ВМРО-ДПМНЕ и коалиција	Европски фронт-ДУИ	Коалиција Вреди/Влен	Левица	ЗНАМ
Европска ориентација (68,5%)	Љубов кон татковината (57,7%)	Европска ориентација (79,9%)	Европска ориентација (51,1%)	Правичност (43,2%)	Индивидуализам /слобода на индивидуата (46,2%)
Социјална сигурност (40,1%)	Чесна работа (45,2%)	Правичност (30,4%)	Правичност (48,2%)	Чесна работа (40,3%)	Правичност (49%)
Индивидуализам /слобода на индивидуата (32,9%)	Правичност (38,1%)	Љубов кон етничката група која ја претставува (27,9%)	Чесна работа (43,5%)	Ориентација кон други земји (Русија, Кина) (33,5%)	Чесна работа (42,9%)

ЛЕВО-ДЕСНО: Каде би се сместиле себеси на оваа скала?

Идеолошка скала лево-десно, даноци и социјални услуги

За повеќе информации можете да се обратите до:

Доц. д-р Јован Близнаковски, jovan.b@isppi.ukim.edu.mk, 075 330 535

Проф. д-р Анета Цекиќ, anetac@isppi.ukim.edu.mk, 072 275 205

*Содржината на оваа презентација е одговорност на авторите
и во никој случај не може да се смета дека ги рефлектира
ставовите и мислењата на донаторите, ИСППИ-УКИМ, ИДСЦС
и Швајцарската програма за поддршка на изборите во Северна
Македонија*